БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 44 (8266)
ФЕВРАЛИИН 21
ЧЕТВЕРГ
1957 он

Сэн 20 мүнгэн.

1957 МАРТЫН 1957
3
ВОСКРЕСЕНЬЕ

БМАССР-эй нютагай Соведүүдтэ һунгаха үдэр

Барилгын хэрэгсэлнүүдые дутамаггүйгөөр гаргаха

Зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлдэ—1956 ондо манай республикын нютагай промышленностиин предприятинүүд, Бурмонпромсоведэй олзоборилгын артельнүүд гүрэнэй түсэб, даалгабаринуудые дүүргэхэ талаар зарим тэды амжалта туйлаа. БМАССР-эй Нютагай промышленностиин министерствын предприятинүүд валовой продукци үйлэдбэрилэн гаргаха жэлэйнгээ түсэбые 100,3 процент дүүргэһэн байна. Үйлэдбэриин технологиие нарижуулха, эд бараанай ассортиментые үргэдхэхэ, шанарыень һайжаруулха талаар нилээд юумэ хэгдээ.

Гэхэтэй хамта, нютагай промышленностиин олохон предприятинуудай ба олзоборилгын артельнүүдэй хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд бии байһаар. Нэн түрүүндэ зарим предприятинуудай ба аймагуудтахи промкомбинадуудай хүтэлбэрилэгшэд тэндэхи арга боломжонуудаа хүсэдөөр элирүүлжэ, нютагай түүхэй эдээр элдэб эд хэрэгсэлнүүдые бүтээн гаргаха тушаа үүсхэл оролдолго гарганагүй. Мүн гүрэнэй түсэбые һара, квартал бүхэндэ дүүргэхын, предприятиингаа нэгэ жэгдээр, һайнаар худэлмэрилхын тула зарим хүтэлбэрилэгшэд анхаралаа багаар табидаг байна. Ушар иимэһээ, һара, жэлэй эхеэр һанаа амархан, оһол назагай һуужа байтараа, жэлэй, кварталай дүүрэхэ багта унтаха нойргүйгөөр, амарха сүлөөгүйгөөр түерүүлдэг-нэерүүлдэг заншалтай.

Мүнөө энэшье жэлэй эхеэр иимэрхүү байдал зарим предприятинуудта тохёолдоно. Ториин, Сэлэнгын, Түнхэнэй болон бусад зарим аймагуудай промкомбинадууд энэ жэлэй түрүүшын кварталай түсэбые дүүргэхэ, мүн шухала хэрэгтэй зүйлнүүдые үйлэдбэрилэн гаргаха талаар ехэхэн дутагдалнуудтай, гээгдэлдэ оронхой. Жэшээнь, Ториин промкомбинат (директорынь нүхэр Кузнецов) барилгын материалнуудые— тёс, хушалта, харуулдагдаһан бэлэн модо, элдэб рама, мебель болон бусад зүйлнүүдые бүтээн гаргаха түсэбөө энэ жэлэй январь, февраль һарануудта дүүргээдүй. Зүгөөр тэндэхи барилганuудта элдэб барилгын зүйлнүүд ехээр дуталдана. Гэбэшье, промкомбинадай хүтэлбэрилэгшэд, аймгүйсэдкомшье барилгашадай эрилтые хангахын тула өөдтэй юумэ хэнэгүй.

КПСС-эй XX съезд, партиин Центральна Комитедэй декабрьска Пленум барилгые, илангаяа гэр байрын барилгые түргэдхэхэ, шанарыень һайжаруулха талаар тодорхой заабаринуудые үгэһэн байха юм. Энээнһээ тобшолол хэжэ, нютагай промышленностиин предприятинуудай, илангаяа барилгада хэрэгтэй зүйлнүүдые бүтээн гаргадаг предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд хүдэлмэреэ шэнэдхэн табиха уялгатай байгаа.

Манай республикын аймаг бүхэндэ хирпиисэ, извёстко, тёс, барилгын бусадшье материалнуудые үйлэдбэрилэн гаргаха арга боломжо дүүрэн бии. Зүгөөр Яруунын, Хориин, Хэжэнгын, Баргажанай, Кяхтын аймагуудай эмхи зургаанууд болон колхозууд аяар Улан-Удэһээ хирпиисэ зөөжэ үнэтэ сагаа, хайран мүнгэ зөөрөө гаргашална. Гэхэтэй хамта, эндэхи промкомбинадууд нютаг дээрээ хирпиисэ ехээр үйлэдбэрилжэ, барилгашадай эрилтые хүсэдөөр хангаха дүүрэн аргатай байха юм. Үнгэрһэн жэлдэ тэндэхи промкомбинадууд аяар хоёр миллионһоо үлүү хэһэг хирпиисэ түсэбһөө дутуугаар үйлэдбэрилэн гаргаа.

Энэ жэлдэ барилгын хүдэлмэри мүн лэ хаа хаанагүй ехээр эрхилэгдэжэ байһаниинь мэдээжэ. Тиимын тула нютагай промышленностиин, барилгын материалнуудые бэлдэхэ промышленностиин Управлениин предприятинууд эртээнһээ эхилжэ барилгада хэрэгтэй зүйлнүүдые ехээр үйлэдбэрилэн гаргахын тула бүхы анхаралаа табиха ёһотой. Энэ жэлдэ Түнхэнэй, Иволгын, Кабанскын аймагуудта тэндэхи түүхэй эдээр олифа, извёстко, Яруунада — элдэб шэрэ, «Кооптруд» артельдэ—замазка гэхэ мэтэ үйлэдбэрилэн гаргагдахаар хараалагдана. Үшөөшье олохон газарнуудта хирпиисэ, извёстко, элдэб гоё һайхан мебель хэхэ модо, фанерэ, хушалта, тэргэ тоног, оро, һандали гэхэ мэтые һайн шанартайгаар бүтээн гаргажа боломоор.

Республикын Нютагай промышленностиин министерствын предприятинууд, мүн Бурмонпромсоведэй олзоборилгын артельнүүд арад зоной үлэмжэ ехээр хэрэглэдэг эд бараа үшөөл багаар, муу шанартайгаар гаргана. Зарим промкомбинадуудай, мүн мебельнэ фабрикыншье бүтээн гаргаһан оро, шифоньер, буфет, диван, стул, стол гэхэ мэтэ муу шанартай байдаг. Тиимэһээ эдэ зүйлнүүдые худалдан абагшад голодог, үнгэ шанар муутай байна гэжэ заримдаа хэлсэдэг.

Мүнөө хүн зоной эрилтэнь үдэрһөө үдэр бүри ехэ боложо, шанартай һайн зүйлнүүдээр гэр байраяа шэмэглэхэ, гоё һайханаар хубсалха гэжэ оролдоно бшуу. Иимэ арга боломжо баян дэлгэр байдалтай боложо байһан советскэ хүнүүдтэ дүүрэн бии. Энэ хуулита эрилтыень хүсэд дүүрэнээр хангаха, үргэн хэрэглэлэй эд бараа эрхим шанартайгаар үйлэдбэрилэн гаргаха шухала.

Манай республикын ажалшад мүнөө нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтада политическэ болон ажахын угаа ехэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр бэлэдхэжэ байна. Энээнтэй дашарамдуулан ажалшадай эдэбхи хэшээлыень, урма зоригынь улам ехээр бадарна, социалистическэ мүрысөөнэй хүсэтэ долгин хаа хаанагүй үргэнөөр дэлгэрнэ.

Нютагай промышленностиин предприятинуудай ба олзоборилгын артельнүүдэй бүхы хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд Коммунистическэ партиин XX съездын, мүн КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска болон февральска Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө барагдашагүй ехэ арга боломжоёо бүримүһэн хэрэглэн, шэнэ амжалта туйлахын түлөө бүхы хүсэеэ элсүүлхэ зэргэтэй.

Болгариин айлшад Москвагай авиационно заводые хараба

Болгариин Арадай Республикын Правительственна делегациин гэшүүд Москвагай авиационно заводто февралиин 18-най үдэр үдын хойно орожо хараа. Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Антон Югов тэдэниие толгойлно. Эндэ предприятиин хүдэлмэришэд, Авиационно промышленностиин министр П. В. Дементьев, заводой директор П. А. Воронин тэдэниие хани ёһоор угтаа. Айлшад заводой цехүүдтэ ороо, «ИЛ-14» маркын пассажирска самолёдой хабсаргагдажа байһые хараһан байна.

Предприятиин цехүүдэй нэгэн соо митинг боложо, олон хүн хабаадаа. Профсоюзай заводской комитедэй түрүүлэгшэ С. А. Овечкин митингые нээгээд, Болгариин Правительственна делегациин гэшүүдые заводой хүдэлмэришэд, инженернүүд, технигүүд болон албахаагшадай зүгһөө амаршалаа.

Заводой партийна комитедэй секретарь А. И. Раскутин, хүдэлмэришэн Тамара Грачева, цехын начальник Н. С. Козлов митинг дээрэ үгэ хэлээ.

Удаан овацяар угтагдан, Болгариин Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй секретарь Енчо Стайков митинг дээрэ дэлгэрэнгы үгэ хэлээ. Болгари СССР хоёрой арадуудай хани барисаанай хүндэлэлдэ, хүдэлмэришэдэй уласхоорондын һанал нэгэдэлгын хүндэлэлдэ юрөөл табяад үгөө тэрэ дүүргээ.

(ТАСС).

„Уральский рабочий" газетын редакцида

«Уральский рабочий» газетын 50 жэл болоһонтойнь дашарамдуулан редакциин болон типографиин хүдэлмэрилэгшэдые, хүдэлмэришэдые болон хүдөөгэй корреспондентнүүдые Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет амаршалжа баясхалан хүргэнэ.

«Уральский рабочий» газетэ хадаа манайороной эгээл үнинэй большевик газетэнүүдэй нэгэниинь юм. Тогтоогдоһон сагһаа хойшо тус газетэ Коммунистическэ партиие тойруулан Уралай хүдэлмэришэн ангиие жагсаан нэгэдүүлхын түлөө ехэ хүдэлмэри ябуулаа юм. Мүн социалистическэ революциие бэлэдхэжэ, үнгэргэхэ хэрэгтэ, Уралда советскэ засагые тогтоожо бэхижүүлхэ, манай орон дотор социалистическэ индустри байгуулха тэмсэлдэ, Эсэгэ ороноо хамгаалха Агууехэ дайнда фашистска эзэмдэгшэдые бута сохихын түлөө, мүн дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ коммунистическэ байгуулалтын зорилгонуудые дүүргэхын түлөө Уралай ажалшадые элсүүлхэ хэрэгтэ «Уральский рабочий» газетэ ехэ үүргэ дүүргээ.

Марксизм-ленинизмын агууехэ һургаалые ойлгуулан нэбтэрүүлхэ, манай орон дотор коммунизм байгуулха хэрэгтэ ажалша олониитые дайшалхы ёһоор эмхидхэхэ гэһэн хүндэтэй зорилгоёо «Уральский рабочий» газетэ хойшодоошье нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ бэзэ гэжэ КПСС-эй ЦК бата этигэнэ.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ КОММУНИСТИЧЕСКЭ ПАРТИИН ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

„Уральский рабочий" гэжэ областной газетые Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнаха тухай

«Уральский рабочий» газетын түрүүшын номерой гараһаар 50 жэл гүйсэһэнтэй дашарамдуулан, тэрээнэй революционно габьяатай байһыень тэмдэглэн, тэрэшэлэн коммунистическэ байгуулалтын зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлхын тулада ажалшадые элсүүлэн, аша үрэтэй ажал-ябуулга хэһэнэйнь түлөө **«Уральский рабочий» газетые Ажалай Улаан Тугай** орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
К. ВОРОШИЛОВ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1957 оной февралиин 19.

Арадай ажахые саашадань дэбжүүлхын түлөө

МИНСК, февралиин 19. (ТАСС). Промышленностиие, барилгые саашадаа улам һайнаар хүтэлбэрилдэг болохо тухай КПСС-эй ЦК-гэй февральска Пленумэй тогтоолые Минскын тракторна заводой коллектив һайшаан угтаба.

—Февральска Пленумэй тогтоол арадай ажахые саашадань дэбжүүлхэдэ туһа болохо байна,— гэжэ үнинэй хүдэлмэришэн, трактор хабсаралгын хоёрдохи цехын гол конвейерэй начальник С. С. Кивгила хэлэнэ. Үйлэдбэриие байра дээрэнь хүтэлбэрилдэг болоходо, предприятинуудай дутуу дундануудые улам һайнаар хараадаа абажа, зохихо хэмжээнүүдые тэрэ доронь абаха арга боломжо олдоно. Ажахын, партийна болон профсоюзна нютагай органууд улам ехэ үүргэ дүүргэдэг болохо.

Мүн Минскын тракторна заводой ажабайдалһаа тодорхой жэшээнүүдые абажа үгэ хэлэһэн нүхэр Г. Б. Фрекин февральска Пленумэй тогтоолой ехэ удхашанартай байһыень тэмдэглээ. Городоймнай предприятинууд олон янзын продукци бүтээдэг. Тэдэнэй заримыень бидэнэр завод дээрээ хэрэглэжэ болохо байгаабди. Гэбэшье, энээнһээ урагша тэдэ зүйлнүүдые бидэнэр аяар холоһоо асардаг һэмди. Тиигэжэ нэгэ жаахан шүрэбшье хүрэтэрөө айхабтар үнэтэй болодог һэн. Мүнөө нютаг нютагай промышленностиие байра дээрэнь хүтэлбэрилдэг болоходо, тус нютагта бүтээгдэдэг продукци бүхыдөө шахуу нютагтаа хэрэглэгдэдэг болохо байна.

Арадай кандидадууд

Һайн нүхэр

Зургаа-долоон жэлэй саада тээ Гысыгма Шагдарова таряан ажалай бригадада хүдэлжэ байгаад, һубэлгэн хурсаараа, эсэхэ сусахые мэдэнгүй ажалладагаараа зониие гайхуулдаг һэн. Тииһээршье байтар колхозой һаалиин үнеэдэй гүүртэнүүдтэ үнэн сэхээр, оролдосотойгоор хүдэлдэг хүнүүд хэрэгтэй боложо, Гысыгма шэнэ тугаллаха гунжан үнеэдые даажа абаад, һаалишан болоо бэлэй. Залуу үнеэдтэй байбашье, нүхэр Шагдарова түрүүшын жэлһээ фермынгээ һаалишадтай мүрысэжэ захалһан юм. Тииһээр байтараа уданшьегүй мүрысөөндэ түрүүлжэ гарадаг болоо һэн.

Үнгэрэгшэ жэлдэ нютагай үүлтэрэй үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 1343 литр һү һаажа, һайн амжалта туйлаа. Мүнөө жэлдэ үнеэн бүриһөө 2000 литр һү һааха социалистическэ уялга абаад, хэлэһэн үгэдөө хүрэхын тулада бүхы оролдолгоёо гарган ажаллажа байнхай. Ажахын жэлэй үнгэрэгшэ 4 һара соо үнеэн бүриһөө 451,8 литр һү һаагаад байна.

Гысыгма Шагдарова гансашье өөрөө ехэ һү һаагаад байдаг бэшэ, бүхы фермээрээ, колхозоороо һү ехээр һаахын түлөө шангаар тэмсэдэг. Өөрынгөө дүй дүршэлдэ сугтаа хүдэлдэг нүхэдөө, илангаяа фермэдэ һая ерэһэн залуу һаалишадые саг үргэлжэ һургажа, туһалжа байдаг юм.

— Гысыгматай хүдэлхэдэ аргашьегүй һайн. Хүндэ туһалхаяал оролдожо ябаха, һайн лэ нүхэр даа. Тиимэл хадань бидэнэр найдажа, аймагайнгаа Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлһэн байнабди,—гэжэ сугтаа хүдэлдэг һаалишадынь магтана.

Мухаршэбэрэй аймагай «Улаан Шулуутай» колхозойхид түрүү һаалишан Гысыгма Шагдаровагаа һунгалтын Хүсөөтын округһоо аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэнхэй. Нютагай зон эрхим басаганайнгаа түлөө дуугаа нэгэ хүн шэнгеэр үгэхэнь лабтай.

М. Николаев.

Уран оёдолшон

«Победа» гэжэ олзоборилгын артелиин 3-дахи цехтэ хубсаһа оюулхаяа гү, али оюулаад үмдэжэ үзэхэеэ ерэһэн хүнүүд ходо олоороо сугларанхай байдаг. Хубсаһа эсхэгшэ Александра Константиновна Упхановагай тэдэ зонтой зулгы зохидоор хөөрэлдэжэ байхыень харахат. Хубсаһа захижа оюулагшад дурадхалнуудай дэбтэр дээрэ бэшэжэ, А. К. Упхановада баясхалан хүргэдэг байна.

Александра Константиновна Упханова 1954 ондо Ярославль городто хубсаһа эсхэгшэдэй курса дүүргэээд, оёдолой цехтэ хүдэлхэеэ ерэһэн юм. Тэрэ гэһэнһээ хойшо үнэн шударгы ажалаараа, залан сэхэ зангаараа цехын хүдэлмэрилэгшэдэй, захигшадай дунда хүндэтэй болонхой.

—Хубсаһа эсхэгшэ болоһойб гэжэ бага наһанһаа һанагша һэм, — гээд нүхэр Упханова хөөрэдэг.

Александра Константиновна 1916 ондо үгытэй бурядай бүлэдэ түрэһэн юм. Артельдэ ерэжэ ажаллахаһаа урда Улан-Удын элдэб эмхи зургаануудта хүдэлһэн байгаа. 1949 онһоо эхилэн Александра Константиновна олзоборилгын артелиин гэшүүн болоһон байна. Үнэн сэхэ, амжалтатай ажалайнь түлөө нүхэр Упхановае Бурпромсовет Хүндэлэлэй грамотаар шагнаһан юм. Артелиин правлени тэрээндэ хэдэн дахин баясхалан хүргэһэн, мүн мүнгэн шангуудые барюулһан байна.

Цехын коллектив һунгалтын урда тээхи суглаан дээрэ һунгуулиин 85-дахи округһоо Улан-Удын городской Соведэй депутадта кандидадаар уран эсхэгшэ Александра Константиновна Упхановае дэбжүүлээ.

Б. Егоров.

Үнинэй малшан

Яруунын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд аймагай Соведэй депутадта кандидадаар Цыжип Бадмаевна Ванчиковае нэгэн дуугаар дэбжүүлээ. Энэ нүхэр 22 жэлэй туршада колхоздоо малшаар ажаллажа байнхай. Олон жэлдэ үнэн сэхээр ажаллаһанайнгаа түлөө БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар, «1941—1945 онуудта Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ шэн габьяатайгаар ажаллаһанай түлөө» медаляар шагнагдаһан байна. Мүн колхозойнгоо правлениин зүгһөө оло дахин һайшаалда хүртэһэн юм.

Малай ашаг шэмые дээшэлүүлхын түлөө нүхэр Ванчикова эршэмтэйгээр тэмсэнэ. 1955—56 оной ажахын жэлдэ үнеэн бүриһөө 1474 литр һү һаагаа. Ажахын шэнэ жэлэй дүрбэн һарын туршада үнеэн бүриһөө 417 литр һү һаагаад байна.

Һунгуулиин 16-дахи Колхозно округһоо Маленковой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд мартын 3-да эрхим малшан Цыжип Ванчиковада дуугаа үгэхэнь.

М. Яковлев.

Холын Баянголой кандидат

Шара китель үмдэһэн, хараха янзада шэрүүн шарайтай хүн столой саана үбгэдөөр хөөрэлдэжэ һууба. Үбгэдэй дунда һуугшадай нэгэн, үнинэй коммунист Цыремпил Сундаров үгэ абаха зуураа, столой саана һууһан хүндэ хандан иигэжэ мэдүүлбэ: «Бидэнэр үнгэрэгшэ жэлдэ сабшалан уһалжа муу бэшэ ургаса хуряаһан байнабди. Ерэхэ хабар тусгаар участогуудые таһалжа, бидэ үбгэд, хүгшэдтэ даалгаад, үшөө хэдэн залуушуулые нэмэжэ үгөө һаатнай һайшаалтай һэн. Мүнөө саһан бага, хабартаа газарай шииг нойтон бирагүй байхань. Минии һанахада Мандай, Һороон горхонуудые, Таһархайн нуурнуудые хэрэглээ хада, добо газарай 450 га сабшалан уһалжа болохо байгаа. Урда сагта уһалагдадаг газарнууд Баянголдомнай бии, хуушан һубаг канавануудые шэнэдхэн заһаха хэрэгтэй».

— Танай һанамжа ехэл зүб байна. Ерэхэ жэлдэ манда 80.000 центнер үбһэн хэрэгтэй. Иимэ ехэ үбһэ абахын тулада таанад үбгэд ехэл туһа хэхэ байнат, залуушуулда һайн захяа заабари үгэнэт. Бидэ арба гаран комсомолшуудые луговодууд болгожо табихабди. Мүн танда тусхай хубсаһа, зэр зэмсэгүүдые үгэхэбди, эрхим ажалай түлөө тусхай нэмэлтэ түлбэри үгэдэг болохо тухай правлениин заседани дээрэ һаяхан шиидхэбэри баталаабди,—гэжэ кительтэй хүн намдууханаар хөөрэнэ.

Үбгэдөөр хөөрэлдэжэ байгааша энэ хүмнай Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой правлениин түрүүлэгшын орлогшо Буда Гатапович Монтоев мүн байба. Нүхэр Монтоев үбгэд, хүгшэдэй, тэрэшэлэн колхозникуудай һанамжануудые анхаралтайгаар шагнадаг.

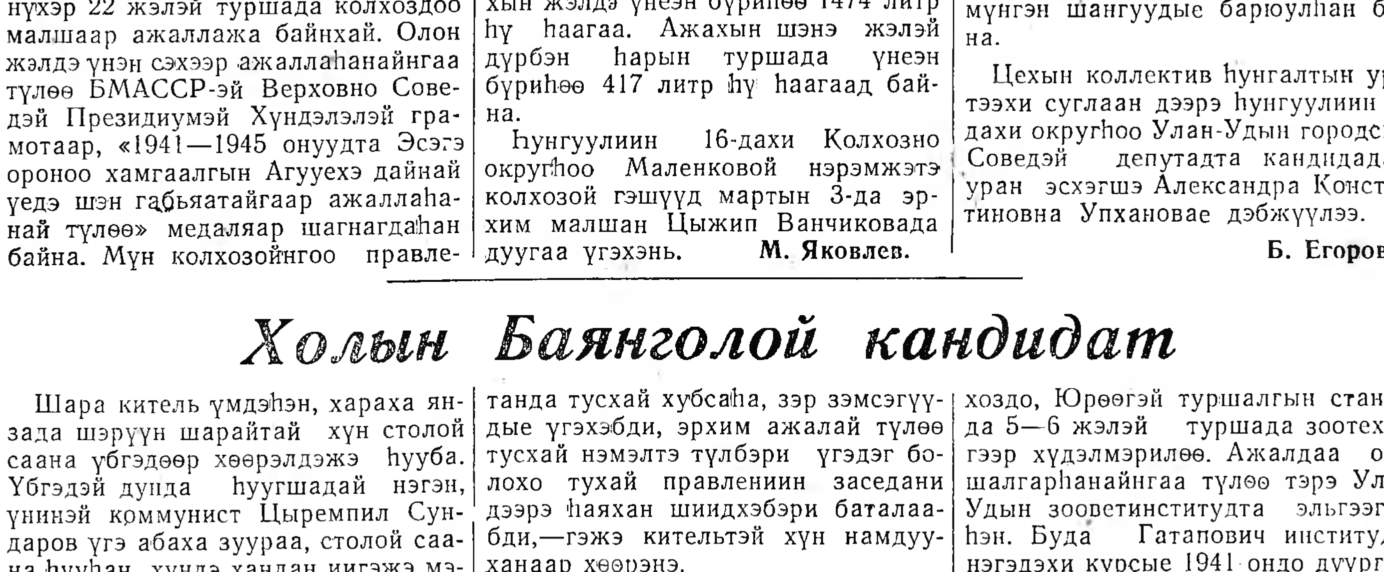
...Баргажанай аймагай Таһархай нютагта һуудаг Гатабай Монто 1914 ондо хүбүүтэй боложо, тэрээндээ Буда гэжэ нэрэ үгэһэн юм. Хүбүүнэйнгээ һаял газар гэшхэжэ ябахадань Санжи эхэнь наһа бараа бэлэй. Хэды хүшэр хүндэ байбашье эсэгэнь хүбүүгээ эрид зоригтойгоор илдам зантайгаар хүмүүжүүлжэ, ехэ болгоһон юм.

Буда Монтоев 16 наһатайдаа 1930 ондо Бурят-Монголой хүдөө ажахын техникумдэ ороод, тэрэнээ 1933 ондо амжалтатайгаар дүүргэһэн юм. Нүхэр Монтоев техникум дүүргэһэнэйнгээ һүүлээр Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо, Юрөөгэй туршалгын станцида 5—6 жэлэй туршада зоотехнигээр хүдэлмэрилөө. Ажалдаа онсо шалгарһанайнгаа түлөө тэрэ Улан-Удын зооветинститутда эльгээгдээ һэн. Буда Гатапович институдай нэгэдэхи курсые 1941 ондо дүүргэмсээрээ, Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда мордоһон юм. Нүхэр Монтоев дайнай дүүрэтэр эрэлхэг баатараар дайлалдажа, 1946 ондо колхоздоо бусажа ерэһэн юм.

Буда Гатапович колхоздоо ерэһэнһээ хойшо 1950 он болотор зооветучастогые даагшаар ажаллаха зуураа, дүй дүршэлтэй эмхидхэгшэ байһанаа харуулһан юм. Буда Гатапович 1950—1953 онуудта Улан-Удын зооветеринарна институтда һуража, эрдэмтэ врачын нэрэзэргэтэй болоһонойнгоо һүүлээр нютагаа бусажа, ветврачаар хүдэлжэ эхилһэн юм. Нүхэр Монтоев үнгэрэгшэ намар колхозой правлениин түрүүлэгшын орлогшоор нэгэн дуугаар һунгагдаһан байгаа.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо һунгуулиин урдахи суглаанай болоходо, Монтоев Буда Гатапович һунгуулиин 18-дахи Харлигай округһоо аймагай Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдээ.

В. Баторов.

Баргажанай аймагай ажалшад эрхим хүбүүд, басагадаа сомоной Соведэй депутадта кандидадуудаар дэбжүүлээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) комсомол басаган **Людмила Елшина** «Большевик» колхоздо һаалишанаар хүдэлдэг. Залуу һаалишан ажахын жэлэй түрүүшын 4 һарын туршада үнеэн бүриһөө 400 литр һү һаанхай. Нютагай залуушуул Людмила Елшинае Уро-Читканай сомоной Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлһэн байна. **Балдан Хубраков** түмэршэ дархан юм. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд Балдан Хубраковые Баянголой сомоной Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ. Дархан найдабаринаймнай харюулжа шадаха гэжэ нютагай зон батаар этигэнэ. **Пэтр Михайлович Елшин** «Большевик» колхозой эрхим малшан гэжэ суурхадаг. Шадамар малшанай харууһалдаг үнеэд үбэлэйшье сагта һү ехээр үгэнэ. Эндэхи һаалишад 4 һарын турша соо үнеэн бүриһөө 450 литр һү һаанхай. Колхозникууд Пэтр Михайловичые Уро-Читканай сомоной Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлээ. **Сэндэмэ Дашиева** Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой племенной фермэдэ һаалишанаар 5 жэл соо хүдэлжэ, дүршэлтэй болонхой. Ажахын жэлэй дүрбэн һарын туршада оролдосотой һаалишан үнеэн бүриһөө 900 литр һү һаагаа. Сэндэмэ Дашиева Баянголой сомоной Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлэгдээ.

А. Истоминой фото.

Раиса Михайловна Бякова Улан-Удэ городой Рабочая үйлсөөр ажаhуудаг айлнуудаар ябажа, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд болон пенсионернүүдэй дунда ойлгууламжын ехэ хүдэлмэри ябуулжа байна. Раиса Михайловна ерэхэ бүридөө ондо ондоо темээр хөөрөө хэнэ. Мүнөө энэ агитатор арадай кандидадууд тушаа hунгагшадта хөөрэжэ байна.

И. Денисовэй фото.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Залуу үетэниие хүмүүжүүлгэдэ онсо анхарал табиха

К. ПАШНЕВ, КПСС-эй обкомой инструктор

Үнгэрэгшэ жэлэй эсэс багта Городок городто ажаллахаар Украинаhаа 160 гаран комсомолшууд ерээ hэн. Городойхид тэдэниие халуунаар угтаа. Удаань эдэ залуушуул мэргэжэлээрээ хүдэлмэридэ орожо, ажаллаха байhан байгаа. Гэбэшье, тэндэхи хүтэлбэрилэгшэд холоhоо ерэhэн эдэ залуушуулые таарамжатай ажалда оруулха тушаа hаналаа багаар табяа. Тэдэнэй олонхинь элдэб хамhабариин ажалда табигдаа. Залуушуулые мэргэжэлтэй болгохо hуралсал эмхидхэгдээгүй байшоо.

Мүнөө эндэ барилгын ехэ хүдэлмэри ябуулагдана. Барилга дээрэ олон залуушуул хүдэлнэ. Гэбэшье, тэдэнэй ажал муугаар эмхидхэгдэнхэй. Барилгын хэрэгсэлнүүдэй дутуу дээрэhээ залуушуул заримдаа үнэтэ сагаа миин хосорооно. Иимэ ушарнуудай али олоор үзэгдэдэг дээрэhээ дүршэлтэй барилгашад, коммунистнууд залуу барилгашадта туhалха, ажалыень зүбөөр эмхидхэлсэхэ ёhотой байгаа. Гэбэшье, зарим хүтэлбэрилэгшэд залуушуулые тэсэмгэйгээр hургахын, үнэн сэхээр хүмүүжүүлхын түлөө оролдодоггүй, харин зандардаг, ажабайдалаарнь hонирходоггүй байна. Иимэ зандарган хүтэлбэрилэгшэдэй тоодо Холтосон нютагтахи барилгын участогай мастер Сатаровые нэрлэмээр байна.

Трестын участогуудта ажалладаг залуушуулай дунда социалистическэ мүрысөөн ёhо тэдыгээр эмхидхэгдэнхэй. Участок бүхэндэ машина, механизмууд элбэгшье hаа, гараар хэхэ хүдэлмэри ехэ байhаар. Илангаяа газар малтаха хүдэлмэридэ механизмууд муугаар хэрэглэгдэнэ. Иимэ дээрэhээ трестын бүхы хүдэлмэришэдэй дүрбэнэй нэгэ хубинь шахуу үдэрэйнгөө даалгабари дүүргэдэггүй. Мүн нормоёо дүүргэдэггүй залуушуулшье олон.

Барилгын участогуудта ажалладаг залуушуулай дунда физкультурно-спортивна хүдэлмэри ябуулагданагүй. Залуушуулай дунда уран бэлигтэн олон, теэд эндэ уранhайханай самодеятельностиие хүгжөөхэ хэрэг тоогдоногүй гэхэдэ болохо. Городой клуб муугаар хүдэлдэг. Тиимэhээ залуушуул ажалайнгаа hүүлээр сагаа hайнаар үнгэргэхэ аргагүйдэнэ. Холоhоо ерэhэн залуушуулда анхарал багаар хандуулhан дээрэhээнь хэдэн хүн hөөргөө гэртээ бусашоо. Табан хүн хуули буса ябадал гаргажа, сүүдлүүлhэн байна.

Эдэ болон бусад баримтануудhаа ямаршье тобшолол хэгдэнэгүй. Трестын хоёрдохи, долоодохи, наймадахи барилгын участогуудай комсомолой организацинууд муугаар хүдэлмэрилhэн зандаа. Комсомолшуудай суглаан үсөөн болоно. Баталан абтаhан шиидхэбэринүүд муугаар бэелүүлэгдэнэ. Комсомолой организацинууд союзна бэшэ залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри hулаар ябуулна, эрхим хүбүүд, басагадые комсомолдо абаха тушаа хүдэлмэри хэнэгүй. Жэшээнь, үнгэрэгшэ жэлдэ эдэ организацинууд нэгэшье хүниие комсомолдо абаагүй байба. Украинаhаа олон комсомолшуудай ерэхэдэ эндэхи комсомолой организациин хүдэлмэри нилээд hэргэхэ, залуушуулай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри hайжарха гэжэ хүлеэгдэhэн байгаа. Теэд иимэ хубилалта болоогүй.

Трестын партийна организаци комсомолой хүдэлмэриие hайжаруулха тушаа анхаралаа хандуулаагүй. Партийна организаци залуушуултай хамта үйлэдбэри дээрэ ажалладаг коммунистнуудаараа дамжуулан комсомолшуудта туhалхын түлөө оролдоогүй байhаар.

Иимэhээ дүрбэдэхи автотранспортын конторын, комбинадай леспромхозой болон бусад предприятинуудай комсомолой организацинуудта союз доторой, ниитэ-политическэ хүдэлмэри ехэ муугаар ябуулагдажа байна. Предприятинуудай партийна организацинууд комсомолой организацинуудта туhалнагүй.

ВЛКСМ-эй горкомой хүдэлмэридэ горьтойхон дутагдалнууд бии байна. Бюрогойнь заседани дээрэ ехэнхидээ нэгэл асуудал—персональна хэрэгүүд харагдадаг байна. Заримдаа комсомолдо хүниие абаха тухай асуудал табигдадаг. Теэд комсомолой организациин хүдэлмэри, комсомолшуудай hуралсал, ажабайдал, ажал хэрэг тушаа асуудалнууд хаа яал хэлсэгдэдэг. ВЛКСМ-эй горкомдо хүдэлмэрилэгшэд дутамаг. Тиимэhээ комсомолой горкомдо КПСС-эй горкомой зүгhөө ехэхэн туhаламжа үзүүлэгдэхэ ёhотой байгаа. Теэд, иимэ туhаламжа үзүүлэгдэнэгүй. Энэ жэлэй январь соо эндэ болоhон партийна конференци дээрэ КПСС-эй горком комсомолой хүдэлмэриие муугаар ударидана гэhэн шүүмжэлэл гараhан байгаа. Теэд партиин горкомой бюро энэ шүүмжэлэлhээ мүртэй тобшолол хээгүй. Конференциhээ хойшо нилээд үнихэн болобошье, партиин горком комсомолой хүдэлмэриие гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ үзөөгүй байна. Комсомолой горкомой үнгэргэhэн семинарнууд дээрэ партиин горкомой хүдэлмэрилэгшэд байлсажа, улад зоной, ургажа ябаhан залуу үетэнэй дунда эмхидхэлэй-хүмүүжүүлгын хүдэлмэри яажа ябуулха тухай хэлэжэ, заажа үгэдэггүй байха юм. Бүхы туhаламжань юрэнхы заабари үгэлгөөр хизаарлагдана.

КПСС-эй XX съезд комсомолой хүдэлмэриие бодотоор хүтэлбэрилхэ гэжэ партиин райкомууд, горкомуудта зааhан байна. Энэ заабариие бэелүүлхэ хэрэгтэй.

Комсомолшуудта туhалха хэрэгтэй

Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо зуун таби гарач залуушуул бии юм. Залуушуулай дунда эмхидхэлэй болон ойлгууламжын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулаад байбал, тэдэнэр колхозой ажахыда ехэхэн туhаламжа хүргэхөөр байгаа. Зүгөөр, эндэхи комсомолой организаци залуушуулай дунда эмхидхэлэй хүдэлмэри ябуулдаггүй шахуу.

Хэрбээ энэ организаци тушаа ВЛКСМ-эй Заиграйн айкомойхидhоо асуугаа хада «бараг hайн организаци, хори нэгэн гэшүүнтэй юм» гэжэ хэлэдэг. Теэд бодото дээрэнь абажа үзэхэдэ комсомолой эхин организаци оройдоо арбаад гэшүүдтэй үлэшэнхэй. Тиихэдэ эдэнэрэй дүрбэниинь колхозой ажалда хабаадалсадаггүй.

Комсомолой эхин организаци секретарьшьегүй болошоо. hүүлэй жэлнүүдтэ нүхэр Леонов эндэ секретарь байhан юм. Үнгэрэгшэ намар энэ нүхэрэй секретарьhаа гарахада, клубые даагша нүхэр Дымбелова hунгагдаhан байгаа. Теэд шэнэ секретарь залуушуулай найдабариие харюулаагүй, комсомолой хүдэлмэри ябуулхаhаа байтагай, түрүүнхи секретарьhаа хэрэгүүдыешье тушаажа абангүй, ондоо газарта ябашоо. Мүн комсомолой комитедэй бусадшье гэшүүд хүдэлмэреэ hэргээхэ гэжэ оролдоогүй. Тиимэhээ комсомолшууд хэдэн hара соо гэшүүнэй түлбэриие түлэнэгүй, суглаашье саг соонь хэнэгүй.

Теэд иимэ болоод байхадань партийна организаци комсомолой хүдэлмэриие hэргээхэ тушаа hаналаа табинагүй. Партийна организаци hүүлэй хэдэн жэлэй хугасаа дотор комсомолой хүдэлмэри тухай асуудалые суглаан дээрээ табижа, зүбшэн хэлсээгүй, комсомолшуудта туhалаагүй байна. Партбюро нэгэшье коммунистда комсомолой организациин хүдэлмэриие шалгаха гэhэн даалгабари үгөөгүй байха юм. Хааяа болодог комсомолой суглаан дээрэ коммунистнар байхаяа болиhоор үнихэн болонхой.

— Суглаандамнай байлсыт гэжэ хэдэн дахин урихадамнай «hэншье» гэхэ хүн олдодоггүй,—гээд комсомолой гэшүүн Ходоева хөөрэнэ.

Эдэ үгэнүүд зүбтэй юм. Колхозой зарим коммунистнар комсомолшуудай суглаанда байлсахаhаа байтагай, партийна суглаандаашье ерэдэггүй болошоо.

Эдэ болон бусад баримтануудые партиин Заиграйн айком мэдэжэ байгаа ёhотой. Теэд залуушуулай дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэриин иимэ муугаар табигдаад байhые миин лэ мэдэрэнгүй, бодото хэмжээ абажа, энэ дутагдалые дары усадхаха, залуушуулые манай хэрэгтэ үнэн сэхээр, ажал хэрэгтэ дуратайгаар хүмүүжүүлэн зоригжуулха шухала байна.

М. Сосов, аймагай газетын редакторай орлогшо.

Партийна эдэбхитэдэй суглаануудhаа

Кударын аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан тээсгэн боложо, хоёр асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ.

«КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленумэй шиидхэбэринүүд ба аймагай партийна организациин зорилгонууд» гэhэн асуудалаар аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ нүхэр В. Д. Серебренников элидхэл хэбэ.

«Ажалшадай дунда идеологическа хүдэлмэри hайжаруулха тухай» асуудалаар КПСС-эй айкомой пропаганда болон агитациин таhагые даагша нүхэр И. В. Ключеров элидхэл хэhэн байна.

Суглаанда хабаадагшад табигдаhан асуудалнуудые эдэбхитэйгээр зүбшэн хэлсэжэ, хүдөө ажахые хүтэлбэрилгэдэ горьтойхон дутагдалнуудай бии байhые элишэлэн шүүмжэлбэ. Үбэлэй сагта малай ашаг шэмые 2—2,5 дахин дээшэлүүлхэ тухай партиин обкомой шиидхэбэри хангалтагүйгөөр бэелүүлэгдэжэ байна гэжэ хэлэгдээ. Аймагай 11 колхозhоо оройдоо 4-нь январь hара соо hү hаалгые урда жэлэй энэ үеынхиhөө хоёр дахин дээшэлүүлhэн байна.

Хамнигадайн МТС-эй харьяата колхозууд үбэлэй агротехническэ хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлхэ түсэбөө холо дүүргээгүй, хабарай тарилгада хангалтагүйгөөр бэлэдхэжэ байнхай.

Ажалшадай дунда ябуулагдадаг ниитэ-политическэ, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэридэ бии байhан дутагдалнууд элирүүлэгдэн шүүмжэлэгдээ. Мүнөө hунгалтада бэлэдхэлэй урда тээ энэ хүдэлмэриие эрид hайжаруулха зуураа ажахын асуудалнуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ шухала гэжэ заагдаба.

Партийна эдэбхитэдэй суглаан зүбшэн хэлсэhэн асуудалнуудаараа дэлгэрэнгы тогтоол баталан абаа.

С. Таханов.

* * *

Кяхтада аймагай партийна эдэбхитэдэй суглаан болоо. «КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленумэй дүнгүүд ба аймагай партийна организациин зорилгонууд» гэhэн асуудалаар партиин айкомой секретарь нүхэр Гаврилов элидхэл хэбэ.

Элидхэлэй hүүлээр үгэ хэлэлгэ болоо. Ульяновай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Д. Н. Гармаев малай үбэлжэлгын эмхитэйгээр үнгэржэ байhан тухай хэлээ. Энэ колхоз январь hарада hү hаалгаяа нёдондонойхидо оробол 4,6 дахин дээшэлүүлhэн байна. Хэрбээ 1956 оной январь hарада бүхыдөө 3001 литр hаагдаhан hаа, энэ жэлэй январьда 14500 литр hүн hаагдаа.

Элидхэл тушаа Сүхын арhанай заводой директор нүхэр Паршин, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Н. Иринчеев, партиин айкомой Кяхтын МТС-эй зонодохи секретарь нүхэр О. Г. Копылов болон бусад, хамтадаа 13 хүнүүд үгэ хэлээ.

Мэргэжэлтын зүбшэл

Тэжээл элбэгээр бэлэдхэхэ асуудал шиидхэгдэхэ ёhотой

Хүдөө ажахын продукт орон дотороо элбэг болгохо тушаа парти, правительствын абаhан хэмжээ ябуулгануудай ашаар манай Бурят-Монголой хүдөө ажахын гол hалбари—мал ажал хүгжэлтынгөө арюун харгыда орожо захалба. Шэнэ гуримай ёhoop түсэблэдэг болоhонhoo хойшо колхозой гэшүүд ажахынгаа hалбаринуудые зүбөөр хүгжөөхэ, урда урдынгаа дүй дүршэлые мүнөөнэй эрдэм ухаанай түйлалтануудтай хамтадхажа, мал ажалаа саашадаа улам хүгжөөхэ аргатай болоо.

Гэбэшье, малай ашаг шэмэ ехэдхэхэ талаар үшөөл олон дутагдалнууд бии. Илангаяа тэжээлэй база муутайhаа боложо, малай ашаг шэмэ бирагүй байhаар. Тэжээлэй дутамагhаа мал hубайрна, гарзална, үбшэлнэ.

Малай тэжээл элбэгээр бэлэдхэхэ ёhотойбди гэжэ олон үгөөр гэршэлhэнэй хэрэггүй. Колхоз, совхоз бүхэнэй өөhэдынь газар дээрэ хүсэд хүрэхэ тэжээл бэлдэхэ арга бэдэрхэ, олохо шухала. Гэтэр, тэжээлэй база байгуулха асуудалые ямар бэдаа нэгэ оньhоор гансата шиидхэжэрхихэ аргагүй байhаниинь мэдээжэ. Тэрэниие зүбөөр hаяын сагта шиидхэхын тулада республикынгаа хүдөө ажахын экономикые, колхоз бүхэнэй арга боломжонуудые hайса хаража үзэхэ хэрэгтэй.

ТЭЖЭЭЛ БЭЛЭДХЭЛГЭ ЭГЭЭН ШУХАЛА ХЭРЭГ

Бурядууд хадаа үни заяанhаа хойшо мал үсхэдэг, газар дайданшье таарама гээшэ.

Олзо доходойнгоо ехэнхииень мал ажалhаа абадаг дээрэhээ колхозууд тэжээлэй культурануудые тарилгада гол анхаралаа хандуулха ёhотой. Теэд республика дотор тарилгын талмайн хубаариие хараад үзэхэдэ, тад ондоо байна. Жэшээлхэдэ, бүхы хахалагдадаг газарай оройдоо 15 процентыень тэжээлэй культуранууд эзэлнэ. Энэ жэшээhээ харахада таряан ажалай зургаанай нэгэ хуби мал үсхэбэрилгын эгээн шухала асуудалда—тэжээл бэлэдхэлгэдэ зорюулагдана. Гадна, тэжээлэй культуранууд муу газарта, муу ургамалай удаа таригдажа, мүртэй ургаса үгэдэггүй.

Тэжээлэй культурануудые ехэ талмайда тариха гэжэ hүүлэй үедэ хэлсэдэг болоо. Энээниие ёhотой hайнаар бэелүүлбэл, малай эдихэ тэжээлэй 40—50 процентыень, зунай сагта 20—25 процентыень тэжээлэй культурануудай ургасаар хангажа боломоор.

Тарилгын талмайн хубаариие хубилгахатаяа хамта нютагтаа таараха культура шэлэхэ хэрэгтэй. Манай эндэхи олонхи колхозуудта овёс, нүгөө заримдань ячмень тарихада таатай байжа магад. Тэрээнтэй үшөө бобово ургамалнуудые холижо тарихада ургасын шанар hайжарха байна. Гадна, бобово ургамалнууд газарай хүрьhэ үрэжэл hайнтай болгодог. Ногоон зандань малда эдюулхын тулада горох, викэ гэжэ бобово ургамалнуудые манай эндэ оройшог тарихада hайн юм.

Саашадаа тэжээлэй культурануудай өөhэдынь үрэhэтэй болохо шухала. Жэл бүри ондоо тээhээ үрэhэ зөөхэеэ болиел! Корнеплод, силос гэхэ мэтэ шэмэтэ тэжээл элбэгээр бэлдэхэ талаар саашадаа бүри ехэ юумэн хэгдэхэ ёhотой. Тэжээлэй корнеплодуудые багахан талмайда таридаг мүртөө тэрээнэйнгээ ехэнхидэнь турнепс таринабди. Республикын туршалгын станцинуудай, мүн зооветинститудай hуралсалай ажахын хүдэлмэриhөө харахада, манай эндэ тэжээлэй свёклын, морковиин, сахарна свёклын га бүриhөө 200—300 центнер хүрэтэр ургаса абахаар байна. Тиин эдэ ургамалнууд шэмэ шүүhээрээ турнепсhээ холо үлүү ха юм.

Кукуруза тарилга тухай тусгаар хэлэхээр. Юуб гэхэдэ, тэжээлэй ямаршье культураhаа кукурузын алишье талаараа hайниинь мэдээжэ. Гэбэшье, эндэмнай таригдадаг сортын кукуруза хүсэд эдеэшэхэhээ байтагай зарим газарта ногоон буурсагтайшье боложо урдинэгүй. Гадна, эгээн hайн газарта тарихадал кукуруза яhала ургана.

Иимэhээ манай эндэхи туршагшад, селекционернүүд бултадаа кукурузын мэдээжэ сортнуудые эндээ нютагжуулхын, мүн шэнэ сортнуудые бии болгохын тулада оролдохо ёhотой.

Гадна тэжээлэй бусад культурануудые мартажа болохогүй. Зарим нютагта наран сэсэг үндэр ургаса үгэнэ бшуу.

САБШАЛАН, БЭЛШЭЭРЭЕЭ БҮ МАРТАЯ

hүүлэй хэдэн жэлнүүдтэ колхозуудай, аймагуудай олохон хүтэлбэрилэгшэд сабшалан, бэлшээринүүдээ мартажархёо шахуу. Энээн тушаа мүн Хүдөө ажахын министерствошье hаналаа табихаяа болишоо. Жэшээлхэдэ, республика дотор 1946 онhoo 1953 он болотор 20 мянган га сабшаланда наг шэбхэ элбэгээр гаргагдажа байhан hаа, hүүлэй үедэ жэл бүри оройдоо 3—4 мянган га болотороо хороо. Колхоз, совхозууд сабшалан бэлшээреэр баяншье hаа, тэрэниие үшөө үргэдхэхэ аргатай. Гэтэр, малай тоо толгойн олошоржо, ашаг шэмынь дээшэлхэ бүри сабшалан, бэлшээриин ургаса хараагүй бага боложо байна. Хэрбээ саашадаа тэрэ зандань орхиболнай, үбhэ, ногоон тэжээл бүри ехээр дутадаг болохонь.

Манай эндэ малаймнай олонхинь хонид гээшэ. Тиин баян тала бэлшээригүйгөөр хони үсхэхын аргагүй гэжэ мэдээжэ. Гадна, табан хушуун малаа хүсэд хүрэхэ үбhэтэй болгоод, зундаа малай садахаар бэлшээритэй болоод байбал таряа талха, концентрат, элдэб эсын шрот, жмых бага гаргашалагдаха, hүнэй, мяханай, ноохоной центнер бүхэнэй үнэ сэн нилээд химдарха hэн. Мүн эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ продукци ехээр абадаг болохын тулада эдлүүриин участок бүхэндэ үндэр ургаса ургуулха хэрэгтэй.

Яахадаа сабшаланhаа биратай үбhэн абтанагүйб? Нэн түрүүн, сабшаламнай эзэгүй шахуу болошонхой. Сабшалан тушаа hанаагаа зобохо тусхай хүнүүд колхоз, совхоз, Хүдөө ажахын министерстводэ үгы шахуу. Колхоз болон совхозуудта энэ тэрэ продукци абаха тушаа бүхы зон hанаагаа зободог. Жэшээлхэдэ, таряа ургуулхын тулада газар хахалалгаhаа эхилээд, хуряалга хүрэтэр саг үргэлжэ олон хүн оролдодог. Тиин сабшалан hайжаруулгада иимэ юумэ байхагүй. Үбhэ хуряалгын болоходол, колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд сабшалангуудаар ябадаг, hонирходог. Мэргэжэлтэдшье сабшалан бэлшээриин түлөө сэхэ харюусадаггүй. Бэлэн болоhон тэжээлые зүбөөр гаргашалаал hаа, манай хэрэг дүүрэө, сабшалангай түлөө агроном харюусана бэзэ гэжэ зоотехнигүүд бододог. Тиихэдэ агрономуудынь «таряан, огород, сад hайн байбал бэшэ юумэн намда хамаагүй» гээд сабшалангуудые обёордоггүй. Тарилгын буртаг үбhэндэ баригдажа захалхада гү, али хорхой шумуулай огородой эдеэ гэмтээжэ захалхада, агроном хүл хөөрсэг боложо, хүнүүдые, машина зэмсэгүүдые эрижэ ородог. Теэд сабшалан бэлшээриин муудахадань хэншье hанаагаа зобоногүй. Гэтэр, агроном зоотехник хоёр хэниинь хэн гэшэгүй сабшалан, бэлшээри hайжаруулхые оролдохо ёhотой. Саашадаа тэрэ хоёрой али нэгэндэнь сабшалан, бэлшээринүүдые даалгаха шухала.

Колхозуудай сабшалан, бэлшээри бригада бүхэндэ даалгагдадаг нэрэтэй. Үнэндөө үбhэ сабшалгын үедэл бригадынхид сабшаландаа ерэдэг. Гадна сабшалан hайжаруулха, ехэ үбhэ ногоо ургуулха хүндэтэй хүдэлмэри ехэнхидээ наhажаал үбгэдүүдтэ даалгагдадаг байха юм. Сабшалан дээрэ хэгдэхэ бүхы хүдэлмэриие бригадануудта тус тустань даалгаад, дүүргэлтыень ходо шалгажа байха хэрэгтэй. Мүн МТС-эй нэгэ мэргэжэлтэ энэ хүдэлмэриин түлөө харюусаха ёhотой. Сабшалан, бэлшээриин талаар инспекторые Хүдөө ажахын министерстводэ бии болгоходо таатай.

Июль hарада ородог бороонhoo ногооной hайжарhан хойно, июлиин хуушаар, августын шэнээр үбhэ сабшалгые эхилхэдэ манай эндэ таарамжатай гэжэ луговодууд, колхозой хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд хэлсэдэг. Зарим ушарта энэ болзор таатай хаш. Жэшээлхэдэ, хабартаа малай бэл hэн, уhалагдадаггүй сабшалан оройшог сабшаха хэрэгтэй.

Уhалагдадаггүй сабшалангуу оройшог сабшадаг болоходоо, ү хуряалгые 10 үдэр соо дүүрг шухала. Сабшалгые 15 хоног удааруулхада үбhэнэй арбанай хубинь гээгдэнэ.

Нугануудта, уhалагдадаг саб ланда мал адуулгые гуримшу хаар болоо. Эгээ hайнаар ү жүүлhэн сабшаландаа зарим кол зууд малаа июлиин тэн боло адуулдаг зантай. Энэ үедэ дундаа ургажа байhан ногоон малай түйбэжэрхихэдэ сааша мүртэйгөөр ургадаггүй. Иим уhалагдадаг сабшаланда хабар мал адуулалтагүй.

Хабартаа малай бэлшэдэг сабшалангай ногооной жэл hайжархадань, нүгөөдүүлэйнь гоон жэл бүри муудадаг ба Сабшалан бэлшээрэ зүбөөр а лажа, зунай сагта малаа садха ябуулха аргатай байгаад, кол зууд бэлшээрэ гуримгүй ашаглажа, малаашье таргалуу шаданагүй.

Нуга газарай, шиг нойтоор бэг гү, али уhалагдадаг сабша да мал адуулангүйгөөр, эртэ сабшаха хэрэгтэй. Хэнзэлхэдэнь гаргажа, адуулха гү, али хоёрдо сабшахада хамаагүй. Уhалагда сабшалангай ногоо жэлдэ хоёр хин сабшаха талаар Бичурын ай гай Кировэй нэрэмжэтэ колхо луговод нүхэр Савельев ехэ дүршэлтэй болонхой. Тэрэ луго га бүриhөө дунда зэргээр 40 ц нер үбhэ абана.

hүүлэй хэдэн жэлэй тур сабшалангаа муудхааhан дээрэ hаядаа тэрээнэдэ онсо анхара хандуулха ёhотойбди. Энээн хамта бүхы луговодуудые тү шүүлэй дүршэлдэ hургаха х шухалын шухала болоно.

БЭЛШЭЭРИНҮҮДЭЭ ЗҮБӨӨ АШАГЛАХА

Республикын олонхи колхоз, с хозуудай бэлшээриин газар бүр hанда дарагдашанхай гү, али х hэ муутай болошоо. Теэд бэлшээ ногоо hайнтай болгохын орондо рим хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэл малаа сабшаландаа, таряа узуурта бэлшээдэг байна.

Бэлшээриин участок бүхэн hайнаар ашаглахын тулада т ниие фермэ, гүүртэ, отара бүхэ даалгажа, сэбэрлүүлхэ, үтэгжү ажал хэлгэхэ шухала. Гад фермын мал адуулагшад шээрэ участогууд болгожо ху гаад, тэдэнээ hэлгүүлжэ адуу ёhотой. Жэшээлхэдэ, 8—10 учас гай тус бүхэндэнь 5—6 үдэр мал бэлшээгээд, үлэhэн ногоо сабшаха, малай шабааhа жэгд тарааха хэрэгтэй.

Бэлшээринүүдые игэжэ ашаг хада, участок бүхэнэй ногоон гэжэ үрдидэг. Игэжэ мал х hайн, хүхэ ногоо эдидэг байха Гадна, юрынхидэ орходоо олон бэлшээридэ адуулжа болоно. У лаад, үтэгжүүлээд, hайн ногоо мэжэ таряад байбал, бэлшээр ногоон ходо үндэр байжа, мал са жа ядахагүй. Гадна, бэлшээрин дые hэлгэхэдэ элдэб үбшэнүү хорхойнууд наранда шаруулжа дэг.

Бэлшээри хубаарилха хорёо рихань хүшэр хүндэ гэжэ хэлсэ Теэд заатагүй хорёо бариха гэ нэ бэшэ, харин бэлшээрээр эл хадаа тэдэнээ ехэнүүдээр таhала углуу тохойнуудтань шулуу о лоод гү, али модо зоогоод орхих болохо байна ха юм.

Бэлшээрэ зүбөөр ашаглабал ха, hү, ноохоной өөрынь үные лээд химдаруулха арга олдохо на. Ушар юуб гэхэдэ, бэлшээр ногооной үнэ сэн сабшагдаhан hэнэйхиhөө 1,5 дахин, ороо ряанhаа 2—3 дахин, силос бо корнеплодуудhаа 3,5—5 дахин х да байдаг.

Ниитын адуу малда тэжээл бэгээр бэлэдхэхын тулада хэгд ёhотой бүхы юумэнүүдые гол тү дурдабабди. Тиигээд байхадаа к хозууд, совхозууд бии байгаа а боломжонуудаа хүсэд тоол үзөөд, юу хэхэеэ түсэблэхэ, hа хэлсэжэ үзэхэ ёhотой.

А. Давыдов, хүдөө ажахы наукануудай канди

Барилгын модо бэлэдхэнэ

Үнгэрhэн жэлдэ Сэлэнгын аймагай колхозууд барилга хэхэ түсэбөө 173 процент дүүргэhэн байна. Үнеэдэй 6 байра, хониной 22 байра, тугалай 8 байра, 162 гэр болон бусад барилганууд эндэ хэгдээ.

Энэ жэлдэ малай 41 байра, искусственна аргаар үрэжүүлгын 17 пункт, 11 культбаза, 19 бани, байрын 150 гэр болон бусад барилганууд бодхоогдохо юм.

Иимэ олон барилга хэхын тула барилгын материалнуудые саг болзортонь ехээр бэлэдхэжэ абаха тон шухала. Хамта дээрээ 24 мянган кубометр модон хэрэгтэй болохо юм. Аймагай колхозууд модо бэлэдхэлгэдэ эмхитэйгээр гаража, 7 мянга хахад кубометр бэлэдхээ.

Калининай, Сталинай, Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд тусхай бригадануудые эмхидхээ. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо модо бэлэдхэлгэ дээрэ 36 хүн хүдэлнэ, эндэ 2 мянга гаран кубометр модон бэлэдхэгдээ. Барилгашад звенонууд болгогдожо таhалагданхай. Звено бүхэн өөhэдынгөө хэхэ барилгануудта модо бэлэдхэнэ, хоорондоо мүрысэнэ.

Игэжэ модо бэлэдхэдэг бар гашад hайн үрэ дүн туйлана, бэл hэн модониинь hайн шанартай б на, ажалынь урагшатай түр ябана. Карл Марксын нэрэмж колхозой барилгашадай жэшээг бусадшье колхозойхид модо бэл хэжэ эхилэнхэй. Модо бэлэдхэл ябаса үдэрhөө үдэртэ үргэд байна.

Ю. Шабанов, Сэлэн аймгүйсэдкомой дэргэд колхозуудтахи барил таhагые даагш

Барилгын модо, шулуу ехээр бэлдэе

Доро дурсагдагша бэшэгүүд дотор иимэ асуудалнууд табигдана: ◆ модо, шулууе шаргын харгытай байхада, хулаартар бэлдэжэ абаха. ◆ Колхоз хоорондын барилгын организацинуудые эмхидхэхэ. ◆ Хада хабсагай тэһэлжэ, шулуу абадаг мэргэжэлтэдые һургаха

Барилгын материалнуудые нютаг дээрээ ехээр бэлэдхэхэ

Яруунын аймагай колхозууд барилга хэхэдээ нютагай материалнуудые ехээр хэрэглэдэг боложо байна. Хэрбээ 1955 ондо 480 кубометр шулуун, 25600 кубометр модо барилгада хэрэглэгдэһэн байгаа һаа, үнгэрэгшэ жэлдэ 4.780 кубометр шулуун, 23700 кубометр модо хэрэглэгдээ. Энээн дээрэһээ харахада, барилгын үнэгүй, бүхэ материал—шулуун ехээр ашаглагдаг болоо.

Үнгэрэгшэ жэлдэ манай аймаг дээр 7890 толгой малай байха байранууд баригдаа һэн. Тэдээнһээ гадна 4 клуб, эхин һургуулиин 2 байшан, 1670 дүрбэлжэн метр талмайтай тарянай ток, нэгэ культбаза, полевой 2 стан, таряа хадагалха 4, овощь хадагалха 2 байранууд, тээрмэ, колхознигуудай байха 94 гэр болон бусад барилга дүүргэгдэжэ тушаагдаа.

Колхозой барилгашадай 1956 ондо ехэ юумэ хэһыень эдэ тоонууд гэршэлэн харуулна. Хайшан гээд тиимэ олон барилга бүтээгдэхэ аргатай болооб гэхэдэ, колхозуудта барилга хэхэ саг үргэлжын бригаданууд эмхидхэгдэһэн байна. Тэдэнэр модо, шулуу эртээнһээ бэлдээд, барилгаяа хэжэ ороо һэн. Барилгашадай дутамаг дээрэһээ хүлһэнэйе хүнүүдые хүлһөөр хүдэлгэлсэхэ ушартай бологдоһон байгаа.

«Путь к социализму» колхозой барилгашад илангаяа һайнаар хүдэлөө. Эндэ хониной, гахайн, тугалай типовой байранууд, малшадай байха 10 гэр баригдаа. Мүнөө энэ колхоз шэнэ барилгануудые хэхээр бэлдэжэ байна. Нүхэр Батомункуев түрүүтэй 7 хүнһөө бүридэһэн барилгын бригада 1000 гаран кубометр модо бэлэдхээд, барилга хэхэ газартаа шэрэжэ асаранхай. Тэрэнэй ехэнхинь хюрөөдэгдөө.

«Улаан Туяа», Кировэй нэрэмжэтэ колхозуудта барилгын модон мүн лэ һайнаар бэлдэгдэжэ байна.

Гэхэ зуура, зарим колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ шухала хэрэгтэ анхарал багаар табина. Жэшээлхэдэ, Ворошиловай, Маленковой нэрэмжэтэ колхозууд модоной бэлэдхэлгэ муугаар ябуулна. Тэрэшэлэн «Коминтерн», Ленинэй нэрэмжэтэ колхозуудта биратай юумэ хэгдээгүй байһаар.

Колхозуудай барилгашад үбэлдөө (март һара хүрэтэр) модо бэлэдхэжэ, зөөжэ абаха зэргэтэй. Юундэб гэхэдэ, зарим газарһаа үбэлэйл сагта модо гаргажа болохоор байдаг бшуу. Үнгэрэгшэ жэлдэ эмнэлгын пункт, нарайлалгын гэр, үхибүүдэй сад, ясли гэхэ мэтэ баригдаагүй байшоо. Мүнөө энэ дутагдалаа усадхажа, тэдэниие бариха ёһотойбди.

Манай аймагта барилгын шулуун элбэг юм. Хада хабсагай тэһэлжэ, шулуун абтадаг гээшэ. Тэһэлэлгэ хэдэг мэргэжэлтэй хүнүүд манда мүнөөдөө үгы байна. Тиимэһээ, тэдэниие бэлдэхэ тусхай курса эмхидхэхэ шухала.

Кударын аймагай колхозууд хоорондын барилгын организациин жэшээгээр манай аймагай колхозууд хамтаржа, түргэнөөр аад, химдаар, һайн шанартайгаар барилга бүтээдэг болохо зэргэтэй.

В. Семченков, Яруунын аймгүйсэдкомой дэргэдэхи колхозой барилгын таһагые даагша.

Үнэтэ сагаа бү гээел

Мүнөө жэлдэ адуу малай тоо толгойе бүри олон, ашаг шэмыень ехэ болгохо зорилго колхозуудай урда табигданхай. Энээниие бэелүүлхын тула адуу малаа типовой һайн байрануудаар хангаха ёһотойбди.

Үнгэрэгшэ жэлдэ малай байранууд, культурна болон һуудал байдалай гэр байрануудай барилгын түсэб Хориин аймагай олонхи колхозуудта дүүргэгдэнгүй үлэшоо. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Боянов), Калининай нэрэмжэтэ колхоздо (түрүүлэгшэнь нүхэр Годянов) барилга оройдоо хэгдээгүй шахуу. Эдэ колхозуудта малай 2—3 байра хэгээд жэлдэ баригдажа дүүргэгдэнэгүй. Энээнһээ боложо адуу малынь турашаранхай, задагай зайдан байрануудта үбэлжэжэ, ашаг шэмэ бишүйгөөр үгэнэ, гарзална.

Колхозуудай барилга хэхэ хэрэгтэнь нютагай болон городой эмхи зургаанууд һулаар туһална. Жэшээлхэдэ, Улан-Удын «механлит» завод Калининай нэрэмжэтэ колхоздо 500 хониной байха байра баряха, 75 толгой тугалай байрын барилгые дүүргэхэ ёһотой байбашье, хэшье хээгүй. Бурмонкоопсоюз, МВД-гэй барилгын таһаг ба бусад эмхи зургаанууд барилга хэхэ гэжэ колхозуудтай баталһан договоро дүүргээгүй байшоо.

Нёдондонойнгоо алдуу дутуунуудые хараадаа абажа, Хориин барилгашад мүнөө жэлдэ адуу малаа дулаан, һаруул байраар хангахын тула эрид тэмсэхэ зэргэтэй. 1957 ондо малай 17 байрануудай барилгые дүүргэхэ, шэнэ 27 байрануудые бариха юм. Энээнһээ гадна культурна болон байдал һуудалай гэрнүүд олоор бодхоогдохо байна.

Энэ түсэбөө дүүргэхэ арга боломжо колхозуудта дүүрэн бии. Энээниие бэелүүлхын тула март һара гаратар 22 мянган кубометр модо, 2500 кубометр шулуу бэлэдхэгдэжэ, барилгын газарнуудта шэрэгдэхэ ёһотой.

Аймагай түрүү колхозууд энэ шухала хүдэлмэридэ анхаралаа ехээр табина. «Улаан Одон», «Победа», «Красный партизан» колхозууд модо бэлэдхэхэ тусхай бригаднуудые эмхидхээд, барилгын модо ехээр бэлэдхэжэ байна.

Гэбэшье, аймагай зарим колхозууд энээндэ харюусалгагүйгөөр хандана. Хрущевой, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозууд мүнөө хүрэтэр барилгын бригадануудые бүридхөөгүй модо шулуу муугаар бэлэдхэжэ байна. Энэ колхозой хүтэлбэрилэгшэд нёдондонойнгоо алдуу дабтажа байна.

Колхозуудай, МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд үнэтэ сагаа хооһоор гээнгүй, дулаартар барилгын материалнуудые гүйсэдөөр бэлэдхэжэ, жэлэйнгээ түсэбые дүүргэхын түлөө тэмсэхэ ёһотой.

И. Серышев, Хориин аймгүйсэдкомой дэргэдэхи колхозуудтахи барилгын таһагые даагша.

Барилга хоёр дахин ехээр хэхэбди

Баргажанай аймагай колхозууд үнгэрэгшэ жэлдэ малай байрануудые барихадаа зарим тэды амжалта туйлаа. Барилгын түсэб олондоо дүүргэгдэдэггүй байһан һаа, түрүүшынхеэ дүүргэгдэбэ. Энэ амжалта туйлагдааб гэхэдэ, барилгын хүдэлмэридэ саг үргэлжын бригаданууды эмхидхэлгэдэ, барилгын материалнуудые бэлэдхэхэдэ колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд үргэнһөө анхаралаа хандуулһан байгаа.

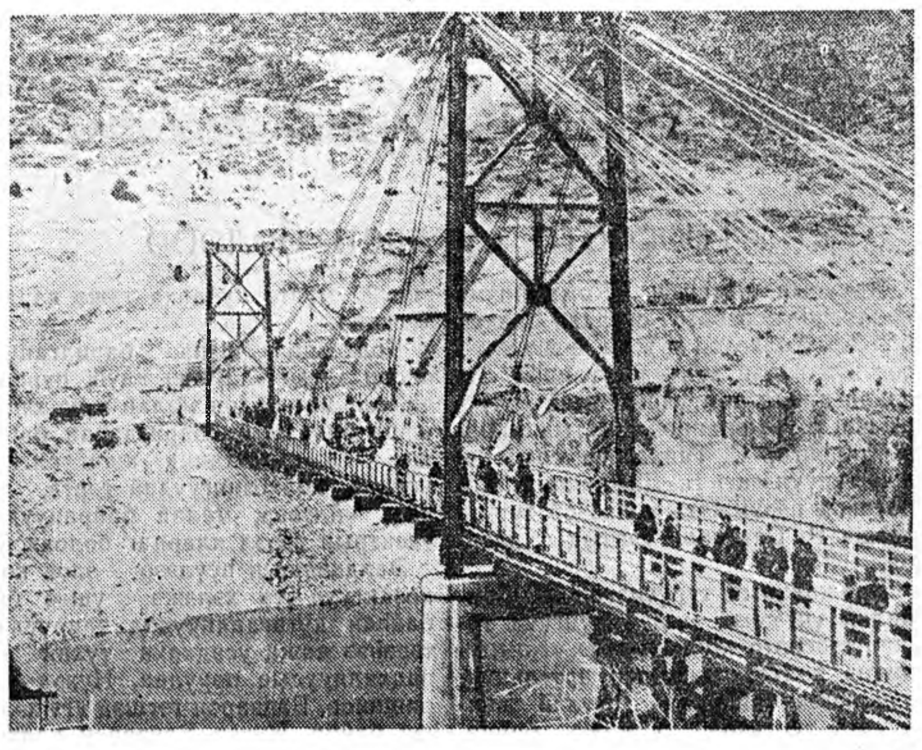
Улюунэй сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхоз илангаяа һайн амжалта туйлаа. Эндэ үнгэрэгшэ жэлдэ үхэрэй нэгэ, хониной 4 байра, малшадай 2 гэр, гостиница гэхэ мэтэ баригдаһан байна. Барилгын саг үргэлжын бригада эмхидхэгдэнхэй. Энэ бригадада 25 хүн хүдэлмэрилдэг. Мүн Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой барилгашад муу бэшээр ажаллаа.

Гэбэшье, Уро-Читканска сельсоведэй 18 партсъездын нэрэмжэтэ, Баргажанай сельсоведэй Сталинай нэрэмжэтэ колхозууд үнгэрэгшэ жэлэйнгээ барилгын түсэбые дүүргээгүй байшоо. Энэ колхозуудта барилгын бригадын гэшүүд ондоо хүдэлмэридэ ябуулагдадаг, тэдэнэр материальна талаар урмашуулагдадаггүй байһан юм.

Энэ жэлдэ манайхин нёдондонойхидо орходоо хоёр дахин ехээр барилга хэхэ байна. Холын отара, гүүртэнүүдтэ культурна болон ажаһуудалай гэр байранууд олоор баригдаха юм. Мүнөө үедэ модо, шулуу бэлэдхэгдэжэ байнхай. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозой барилгашад һайнаар ажаллажа, 2 мянган кубометр барилгын модо бэлэдхэбэ. Харин, Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз энэ шухала хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандажа, модо бэлэдхэлгэдэ һаяхан оробо.

Кударын аймагай барилгашадай дүй дүршэлые мүнөө жэлдэ үргэнөөр хэрэглэхэ байнабди. Культурна болон ажаһуудалай гэр байранууд шулуугаар баригдаха юм. Кударынхидай жэшээгээр колхоз хоорондын барилгын организаци эмхидхэхэ дүүрэн арга боломжо Баргажанда бии. Энээниие һайтар хаража үзэхэ ёһотойбди.

А. Кучерявый, Баргажанай аймгүйсэдкомой дэргэдэхи колхозуудтахи барилгын таһагые даагша.

Хитадай Арадай Республика. Цзиньшацзян мүрэн дээгүүр хүүргэ баригдаа. Энэ хүүргэ Түбэдые Сикантай холбохын тулада хада газараар заһагдажа байһан замай һүүлшын түхеэрэлгэ болоно. Хүүргэ дээгүүр хүн зон ябадаг болоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэнэ хүүргэ. **Синьхуа агентство.**

КПСС-эй ЦК-гэй Пленум тухай Хитадай хэблэл бэшэнэ

ПЕКИН, февралиин 17. (ТАСС). Промышленностиин, барилгын хэрэгүүдые саашадаа бүри һайнаар хүтэлбэрилдэг болохо тухай КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь Н. С. Хрущевой элидхэлээр КПСС-эй ЦК-гэй Пленумэй баталан абаһан тогтоолой гол удхые Хитадай бүхы центральна газетэнүүд мүнөөдэр толилоо.

Албаниин ажалай партиин ЦК-гэй пленум

ТИРАНА, февралиин 17. (ТАСС). Албаниин ажалай партиин ЦК-гэй пленум 1957 оной февралиин 13—16-да болоо гэһэн мэдээсэл хэблэлдэ толилогдоо.

Иимэ асуудалнуудые пленум зүбшэн хэлсээ: 1. Уласхоорондын байдал ба партиин зорилгонууд тухай АПТ-гэй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь Энвер Ходжын элидхэл; 2. Хүдөө ажахые хүгжөөхэ зарим асуудалнууд тухай АПТ-гэй ЦК-гэй секретарь Хюсни Капын элидхэл.

Тус пленум элидхэлнүүдые һайшаагаад, тогтоолнуудые баталан абаа.

Ш. Тийон тухай Французска Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй шиидхэбэри

ПАРИЖ, февралиин 18. (ТАСС). Шарль Тийоные Центральна Комитедэй гэшүүн дахяад болгохо гэһэн шиидхэбэри Французска Коммунистическэ партиин Центральна Комитет гаргаа гэжэ «Юманите» газетэ мэдээсэнэ. Шарль Тийон алдуу хэһэнэйнгээ түлөө 1953 оной намар Французска Коммунистическэ партиин Политбюро болон Центральна Комитедһээ гаргагдаһан байгаа. Партиин гол ёһонуудые болон политическэ хараа шугамые буруугаар ойлгодог байһан дээрэһээ тэрэ алдуу хэһэн байгаа. Тиихэ үедөө алдуу хэһэнээ тэрэ мэдэрһэн байха юм.

Тэрэ гэһэн сагһаа хойшо Шарль Тийон журамтай, партиин хэрэгтэ үнэн сэхэ байһанаа харуулжа, ФКП-гэй дайсадай зүгһөө хэгдэдэг баалалтануудта эсэргүүсэдэг байгаа. Политбюроһоо болон Центральна Комитедһээ гаргагдаһанһаа хойшо партиингаа зэргэдэ үлэһэн Шарль Тийоные өөрынгөө составта дахяад оруулха гэжэ Центральна Комитет тогтоогоо гээд Центральна Комитедэй шиидхэбэри соо хэлэгдэнэ.

Загаһа барилгын асуудалаар япон-соведэй хэлсээн

ТОКИО, февралиин 19. (ТАСС). Загаһа барилгын асуудал хаража үзэхын тулада байгуулагдаһан совет-японой хамтадхамал комисси эндэ хүдэлмэреэ үргэлжэлүүлһээр. Мүнөөдэр толилогдоһон коммюнике соонь иигэжэ заагдана: комиссиин пленарна заседани хоёр дахин болоо. Захиргаанай-финансова болон редакционно подкомиссинуудай хүдэлмэриин дүнгүүд эдэ заседанинууд дээрэ зүбшэн хэлсэгдээд, комиссиин хүдэлмэрилхэ гурим һайшаагдаһан байна.

Зүбшэхэ зүйлэйнгөө гол асуудалнуудые комисси хэлсэжэ ороо. Заседанинуудай хүдэлмэри яһала урагшатайгаар үнгэрһэн байна.

Египедтэ Советскэ Союз бэлэг үгэбэ

КАИР, февралиин 19. (ТАСС). СССР-эй промышленна выставкэ Каирта эмхидхэгдэһэн аад, энэ оной январиин 31-дэ хаагдаа. Выставкын экспонадуудые Египедэй правительствода бэлэг болгон СССР-эй правительствын дамжуулан үгэһэн тухай актда Египедэй худалдаа наймаанай министерстводэ мүнөөдэр гар табигдаа.

Суэц канал сэбэрлэгдэжэ байна

КАИР, февралиин 19. (ТАСС). Суэц каналай сэбэрлэгдэжэ байһан тухай ООН-һоо Каирта байдаг информационно центрын мэдээсэлые газетэнүүд толилоо. Мэдээсэл соо иигэжэ хэлэгдэнэ: Египедэй «Акка» гэжэ судна канал соо шэнгэһэн байгаа. Тэрэниие үргэжэ гаргахань тон бэрхэтэй байһан юм гэбэшье, мүнөө тэрэ судна гаргагдаа. Багашаг хэмжээтэй суднанууд мартын эхинһээ оройтонгүйгөөр Суэц канал соогуур ябажа гарадаг болохо бэзэ гэжэ найдажа байһанаа Суэц каналые сэбэрлэлгын хойноһоо ажаглажа байдаг мэргэжэлтэдэй комитедые толгойлогшо Уилер мэдүүлээ гээд «Аль-Ахрам» газетэ бэшэнэ.

Хэдэн контрреволюционернүүдэй хэрэгүүдээр Венгридэ сүүд эхилбэ

БУДАПЕШТ, февралиин 18. (ТАСС). Хэдэн контрреволюционернүүдэй хэрэгүүдые Будапештын городой сүүд мүнөөдэр хаража эхилээ. Эдэ контрреволюционернүүдые журналист Дьюла Обершовски, уранзохёолшо Иожеф Гали, врач Илона Тот гэгшэд толгойлдог байгаа. Хамта 11 хүн сүүдэй үмэнэ зогсобо.

Гэмнэһэн тобшолол соонь тусхайлбал, иигэжэ хэлэгдэнэ: революцида харша үймөөнэй боложо байха үедэ Дьюла Обершовски, «Игазшаг» гэжэ газетын редактор байһан юм. Ноябриин 4-һөө хойшо уранзохёолшо Иожеф Галитай хамта «Элюнк» гэжэ газетэ нюусаар гаргадаг, арадай-демократическа байгууламжые һуларуулха, правительствода эсэргүү ябуулга хэхые тухирха зорилготой материалнуудые тэрээндээ толилдог байгаа. Тэрэнь орон доторхи байдалые хэм гүримдань оруулха хэрэгтэ һаад ушаруулдаг байгаа.

Революцида харша саарһые Илона Тот, мүн бусад гэмнэгдэгшэд олон болгоод тараадаг байгаа. Гадна, Илона Тот болон үшөө гурбан хүндэ ашаа тээгшэ Иштван Колларые зорюута алаа гэһэн гэмнэлтэ хэгдэһэн байна.

Парижда студентнүүдэй үймөөн болоно

ПАРИЖ, февралиин 19. (ТАСС). Парижай университетскэ городогто үсэгэлдэр үглөөгүүр горьтойхон үймөөн болоо. Студентнүүдэй байдал һайжаруулха тухай эрилтэ хэһэнэйнь түлөө хамтын байраһаа хоёр студентые гаргаха гэжэ захиргааниинь шиидхэбэри гаргаһан байгаа. Энэ шиидхэбэриие буруушаан, табан мянган студентнэр демонстраци хээ. Студентнүүдэй городок шадар полициин олон сэрэгүүд ерээ. Студентнүүдэй болон полициинхидай хоорондо тулалдаан болоо.

Тобшо мэдээсэлнүүд

★ Советскэ циркын артистнууд Шанхай город ошоһоор һараһаа үлүү боложо байна. Энэ турша соо советскэ артистнууд 46 дахин наада харуулжа, тэдэниинень 210 мянга гаран хүн хараһан байна. Шанхайн хүн зон болон советскэ циркын артистнууд ехээр нүхэсөө гэжэ «Цзефанжибао» газетэ мэдээсэнэ. Шанхайн хүн зоной гуйлтаар советскэ артистнууд үшөө нэгэ һара гастрольдо байха гэжэ зүбшөөгөө.

★ Һүүлэй һаранuудта Голландида юумэн улам бүри үнэтэй боложо байна. Үсэгэлдэр правительственна декредэй проект толилогдоо. Налогуудые болон түрүүшын хэрэглэлэй эд бараанай сэнгые дээшэлүүлхээр тэрээн соо хараалагдана. Иигэжэ энэ жэлэй эсэстэ эдихэ, эдлэхэ юумэнэй сэн 7 процент шахуу үнэтэй болохонь.

★ Англиин болон Уэльсын хэдэн районуудта хилээмэнэй сэн дунда зэргээр 4,5 процент үнэтэй болгогдобо гэжэ пекарнинуудай эзэдэй федераци үсэгэлдэр соносхоо.

★ Хуулита газарай мэдээсэһэнэй ёһоор, һүүлэй 12 һарын турша Голландида сэрэгэй 30 самолёт бута һүроо. Гадна, 17 лётчигууд хосорһон байна.

★ «Иван Сусанин» болон «Свет» гэжэ советскэ кинофильмнүүдые Токиодо харалган болоо. СССР-һээ болон арадай демократиин оронуудһаа фильмнүүдые асарха хэрэг эрхилдэг Японой центральна компани энэ харалга эмхидхээ юм. Хүн зон советскэ киноискусствын зохёолнуудые халуунаар угтаа. Эдэ фильмнүүд Японой кинотеатрнуудай экрануудта харуулагдахань.

★ КНР-эй дээдэ һургуулиин министр Ян Сю-фын Хитадта һурахаяа ерэһэн бүлэг советскэ студентнүүдтэй уулзаа. Министр Хитадай дээдэ һуралсал тухай студентнүүдтэ хөөрөөд, асуудалнуудтань харюусаа.

★ Букковода, Берлинэй шадар демократическа залуушуулай бүхэдэлхэйн федерациин гүйсэдкомой заседани нээгдэбэ. Олон оронуудай залуушуулай организациин түлөөлэгшэд энэ заседани дээрэ байлсана. Мүн советскэ залуушуулай делегаци гүйсэдкомой хүдэлмэридэ хабаадалсана. ВФДМ-эй IV конгресс тухай болон залуушуулай, студентнэрэй бүхэдэлхэйн зургаадахи фестивальда бэлэдхэхэ тухай асуудалнууд заседанида зүбшэн хэлсэгдэхэ.

★ СССР-эй Хүдөө ажахын министрын орлогшо А. М. Левицкий түрүүтэй советскэ хүдөө ажахын делегаци Германска Демократическа Республикада ерээ. МТС-үүдэй болон совхозуудай директорнүүд, колхозой түрүүлэгшэнүүд, эрдэмтэд делегацида оролсоно. Делегаци хүдөө ажахын институдуудта, МТС-үүдтэ, ГДР-эй хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативуудта ошожо хараха юм.

(ТАСС).

Колониальна оронуудай арадууд бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэнэ

Колониальна гуримда эсэргүү тэмсэлэй Уласхоорондын үдэрые дэлхэйн түрүү хүн түрэлтэн мүнөөдэр, февралиин 21-дэ тэмдэглэхэнь.

Колониальна, дулдыданги оронуудай арадууд дарлагшадтаа эсэргүүсэн, эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө хэдэн зуун жэлэй турша соо тэмсээ. Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин һүүлээр колониальна арадуудай тэмсэлынь бүри шангадаһан байна.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда Советскэ Союзай илажа гараһанай, Хитадай агууехэ революциин илаһанай, дэлхэйн олон оронуудта социализмын илан мандаһанай ашаар национально-сүлөөрэлгын тэмсэл бүри шангадаһан, империализмын колониальна гурим түргөөр һандаран унажа, Азиин, Африкын заха хизааргүй тала дайдаар залуу, бэеэ даанхай гүрэнүүд бии болоно. Һүүлшын 10 жэлэй туршада нэгэ миллиард 200 гаран миллион хүн зон колониальна дарлалтаһаа сүлөөроод, бэеэ дааһан замаар хүгжэжэ байна. 600 миллион хитад арад империализмын нэгэдэмэл хүсые, мүн дотоодын дайсадые хяа бута сохижо, арадай-демократическа гүрэниие байгуулаад, социализмые орон дотороо амжалтатайгаар байгуулна. Хойто Вьетнамай, тэрэшэлэн Хойто Корейн арадууд арадай демократиин социализмын замаар дабшажа ябана. Урдань колониальна, колониальна шахуу байһан хэдэ хэдэн оронууд, тэрэ тоодо: Инди, Бирма, Индонези, Сири, Египет, Ливан, Судан, Тунис, Марокко үсэд шангаар тэмсэһэнэйнгээ ашаар бэеэ даанхай, эрхэ сүлөөтэ гүрэнүүд болоо.

Эдэ оронуудай арадууд национальна бэеэ даанхай байдалаа бэхижүүлхын, өөрынгөө промышленность байгуулжа, техническэ интеллигенцитэй болохын, национальна культураяа хүгжөөхын зорилгоор мүнөө үедэ эрид шууд тэмсэнэ.

Национально - сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ амжалта туйлагдаха бүринь империалистическэ гүрэнүүдэй эзэрхэг түримхэйшүүлдэ эсэргүүсэн тэмсэгшэдэй хүсэниинь улам бэхижэнэ. Колониальна дарлалтаһаа мултарһан Ази, Африкын олохон оронууд, түбхын түрүүндэ Инди эб найрамдалай политика батаар баримтална.

Национально - сүлөөрэлгын түлөө арадуудай хүдэлөөнэй, мүн эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй хоорондоо таһаршагүй нягта холбоотой байһыень Зүүн зүгэй араб оронуудта һаяшаг болоһон ушар байдал гэршэлэн харуулаа. Египет арад, тэрэшэлэн араб бусадшье арадууд Англи, Франци, Израилиин добтолгые бута сохижо, бэеэ даанхай байдалаа бэхижүүлхэһээ гадна, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахин хамгаалхын түлөө тэмсэлдэ ехэ туһа нэмэри хээ.

Азиин арадуудай ехэнхи хубинь мүнөө колониальна дарлалтаһаа сүлөөрэгдэжэ байна.

Национально - сүлөөрэлгын тэмсэл Африкадашье шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэрнэ. Дэлхэйн хоёрдохи дайнай урда тээ Африка колониальна дарлалтын эгээл хашалгүй «амгалан» газар байһан юм. **200 гаран миллион хүн зонтой.** Африкада национально - сүлөөрэлгын тэмсэл мүнөө улам бүри шангадана.

Англиин колони байһан **Золотой берег** (Ган) 1957 оной мартһаа бэеэ даанхай байдалтай болохонь.

Алжирай арад ороноо бэеэ даанхай байдалтай болгохын түлөө үсэд шангаар тэмсэнэ. Франциин колонизаторнууд эрхим һайн газар эзэлээд, руднигууд болон түмэр харгынуудые, банкнуудые, промышленна томо томо предприятинуудые мэдэлдээ абаад байна.

Кениин арад Англиин колонизаторнуудта эсэргүүсэн, эрэлхэг зоригтойгоор тулалдана. Европынхидай эзэлээд, ашаглангүй байһан газарые африкынхидта бусаахыень, ороноо хүтэлбэрилэлсэхэ адли тэгшэ эрхэ африкынхидта үгэхыень Кениин арад эрилтэ табина.

Камерунадахи национально - сүлөөрэлгын тэмсэл мүн лэ шангаржа байна. Мадагаскарай, Нигериин, тэрэшэлэн Африкын бусадшье арадууд эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэлдэ мүн лэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа эхилбэ.

Латинска Америкын арадууд бэеэ даанхай байдалайнгаа түлөө һүүлэй үедэ шангаар тэмсэнэ. Американска империалистнуудта ороноо дээрэмдүүлжэ байһандаа дураа гутан бразилиинхид бүри эдэбхитэйгээр тэмсэжэ байна.

Чилиин, Уругвайн ажалшад эб найрамдалай, демократическа эрхэ сүлөөгэй, бэеэ даанхай байдалай түлөө эрид зоригтойгоор тэмсэнэ.

Национально - сүлөөрэлгын түлөө арадуудай тэмсэлэй мүнөө үеын онсо шэнжэ шанарынь юун болоноб гэхэдэ, олохон оронуудта национальна нэгэдэмэл фронт байгуулагдажа байна. Энэ нэгэдэлдэнь патриотическа үзэл бодолтой хүдэлмэришэд, таряашад, интеллигенци, национальна буржуази хабаадалсана.

Колониальна оронуудтахи сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй шиидхэхы хүсэниинь хүдэлмэришэн анги, бүхы ажалшад болоно. Дүтын Зүүн зүгтэ хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй шангарһанай ашаар араб ажалшадай профсоюзуудай Федераци байгуулагдаа. Энэ Федерацида Египедэй, Сириин, Ливанай, Иорданиин, Ливиин профсоюзууд нэгэдээ. Профсоюзна энэ нэгэдэл араб оронуудай национальна бэеэ даанхай байдалай түлөө ажалшадай социально-экономическа эрилтые хангахын түлөө тэмсэнэ.

Африкадахи хүдэлмэришэн ангиин үүргые дээшэлүүлхын зорилгоор английска колонинуудта профсоюзна организацинууд бэхижүүлэгдэнэ.

Колониальна оронуудай хүдэлмэришэн анги коммунистическэ партинуудай хүтэлбэрээр империалистнуудта эсэргүү национальна нэгэдэмэл фронт байгуулхын түлөө тэмсэжэ, бага бэшэ амжалта туйлаа.

Колониальна гуримай һандаран уналгые удаарууулхын зорилгоор империалистнууд али бүхы хэмжээ абана. Энэ зорилгоор империалистнууд дайнай һүүлээр хэдэ хэдэн түсэбүүдые зохёогоо. Тэдэ түсэбүүд соогоо колониальна, дулдыданги оронуудта «туһаламжа» үзүүлхээр хараалһан байна. «Туһаламжа» үзүүлхэ гэһэн шалтаг бэряад, сэрэгэй политическэ элдэб бүлэгүүдые байгуулна. Тэдэнэрэй тоодо СЕАТО, Багдадска пакт гэдэгүүдые нэрлэжэ болохо байна. Сэрэгэй эдэ бүлэгүүд Азиин арадуудай национально - сүлөөрэлгын хүдэлөөндэ, социалистическэ лагериин оронуудта эсэргүү шэглүүлэгдэнхэй юм.

Америкын Холбоото Штадуудай һаяхан зохёоһон «Эйзенхауэрэй номнол» (хараа түсэб) гэгдэдэгынь колонизаторнуудай эгээл һүүлшын түсэб мүн болоно. США-гэй зэбсэгтэ хүсэнүүдээр Дүтын, Дунда Зүүн зүгэй оронуудта ямаршье сагта дай хэлгэхэ эрхэ намда олгогты гэжэ президент Эйзенхауэр конгресстэ эрилтэ табиһан байгаа. Эдэ оронуудта сэрэгэй экономическа «туһаламжа» үзүүлхые мүн лэ дурадхаа. Араб оронуудта американска империалистнуудай ямар «туһаламжа» үзүүлжэ байһаниинь удаадахи тоо баримтануудһаа элирэн харагдаха байна. Американска, английска нефтяной монополинууд Дүтын Зүүн зүгэй оронуудта 1955 ондо 150 миллион тонно нефть абажа, араб ажалшадые богоолшолһонойнгоо ашаар 1,9 миллиард доллар ашаг олзо олоо. «Эйзенхауэрэй номнолой» ёһоор США эдэ оронуудта 200 миллион долларой «туһаламжа» үзүүлхээр хараална. Американска шэнэ программын ямар ушарһаа гараһыень таажа ядамаар бэшэ юм. Египедтэ эсэргүү эзэрхэг түримхэй дайн байлдаанда Англи Франци хоёрой диилдэһэнэй һүүлээр американска империализм тэдээнэй һууриие Дүтын, Дунда Зүүн зүгтэ эзэлхые һэдэнэ, тэндэхи арадуудые богоолшолхые хүсэнэ.

Тиибэ ябабашье, Зүүн зүгэй арадуудай хүгжэлтэдэнь империалистнууд һаад хэжэ шадахагүй байна. Араб оронуудта сүлөөрэлгын хүдэлөөнэй улам хүсэтэйгөөр дэлгэрһэн ушар, Египедтэ эсэргүү дайнда эзэрхэг түримхэйшүүлэй диилдэлгэ—эдэ бүгэдэ колониализмые үндэһөөрнь үгы хэхын түлөө арадуудай эрид зоригтойгоор тэмсэжэ байһыень гэршэлэн харуулна. Эдэ оронуудтахи арад эб найрамдалда дуратай бүхы дэлхэйн арадуудтай нэгэдэжэ, США-гэй империалистнуудай эзэрхэг түримхэй һанаашалганuудые буруутуулха байна.

Империалистнууд колониальна гуримай һандаран унахадань һаад хэжэ шадахагүй юм.

В. Фединин.

Манай республикын һонин

Үдэшэлэн культбазада

— Агитатор ерээ... Манай агитатор,—гэһэн мэдээсэл таража, племенной фермын малшад культбазадаа сугларба...

Агитатор Дашинима Занабадаров Курумканай аймагай Аргадын дунда һургуулида багшаар ажаллаха зуураа, Калининай нэрэмжэтэ колхозой малшадтай нягта барисаатай байдаг. Һунгалтада бэлэдхэлэй эдэ үдэрнүүдтэ багша-агитатор фермэ дээрэ үнжэод лэ ошодог болонхой.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: агитатор Занабадаров культбазада ерээд, аймагай, сомоной Советүүдэй депутатта кандидадаар дэбжүүлэгдэһэн нүхэдэй намтар, ажал хэрэг тушаа малшадта хөөрэжэ байна. А. Истоминой фото.

Тоосоото суглаан болобо

Яруунын аймагай «Коммунизм» колхоздо тоосоото суглаан һаяхан болобо. Колхозой уужам, шэнэ клуб соо 200 гаран хүнүүд сугларба. Тэдэнэй дунда аймгүйсэдкомой түрүүлэгшэ Е. Тарянинов, Эгэтын МТС-эй директор С. Танхасаев, сомсовеэдэй түрүүлэгшэ Б. Дамдинов, Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Р. Банзарон гэгшэд байлсаба.

Энэ колхозой түрүүлэгшэ Ж. Сампилон үнгэрһэн жэлэй дүнгүүд тушаа тоосоото элидхэл хэбэ. «Коммунизм» колхоз гээгдэнги артельнүүдэй нэгэн байһанаа һүүлэй жэлнүүдтэ түргэнөөр хүгжэжэ байна. Ниитын малай тоо толгойн олошорно, үүлтэрынь һайжарна. Мал ажалһаа, тариан ажалһаа ашаг шэмэ ехээр абтадаг болобо. Артелиин олзо доход жэлһээ жэлдэ ургана. Мүнөө жэл ажалта үдэртөө 4 түхэриг 20 мүнгэ хубааха гэжэ хараалагдаба.

Колхоздо шэнэ барилганууд олоор хэгдэнэ. Шэнэ клуб, һургуули, сельмаг болон малай хэдэ хэдэн шэнэ байранууд баригдаһан байха юм. Электростанци ашаглалгада үгтэжэ, колхознигуудай гэртэ, гараа үйлсөөр, малай байрануудта электрын гэрэл ялардаг болонхой.

Элидхэлшын һүүлээр олон колхозниигууд үгэ хэлэжэ, үшөө бии байһан дутагдалнуудаа элирүүлээ, тэрэнээ яажа усадхаха тухай һанал онолоо дурадхалнуудые оруулаа. Нүхэд Тарянинов, Банзарон гэгшэд үгэ хэлэһэн байна. Нүхэр Банзарон колхозойнгоо ажалай дүй дуршэлһөө һонирхолтой юумэ хөөрэжэ үгөө.

Һүүлээрнь 1957 ондо колхозой ажахые саашадань хүгжөөхэ түсэбые колхозой гэшүүд хэлсэжэ, баталан абаа. Б. Жанчипов.

Шэнэ магазин

Улан-Удэ городой Международно үйлсөөр горпромторгын эд бараанай шэнэ магазин нээгдэбэ. Энэ магазин нээгдэhээр дүрбэн үдэр соо 150000 шахуу түхэригтэ наймаа хэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: гуталай таһагай наймаашан А. Г. Шадрина худалдан абашадта полуботинка харуулжа байна. А. Мантаевай фото.

Хүдөөгэй Культурын байшан

Түнхэн тосхоной тэг дунда үндэр сагаан байшан харагдадаг. Энэ хадаа хүдөөгэй Культурын байшан гээшэ. Мүнөө энэ байшан соо агитпункт байгуулагданхай.

Ажалай үдэрэй дүүрэхэдэ тосхоной хүдэлмэришэд, албахаагшад, МТС-эй механизаторнууд, Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд үдэшэ бүри энэ олоороо сугларжаг болонхой. Үдэшэндөө эндэ байдаг агитаторнууд һунгагшадай дунда ехэ хүдэлмэри ябуулна.

Һүүлэй сагта эндэ хэдэн лекци уншагдаа.

Агитаторнууд лекциһээ гадна, сугларагшадтай хөөрэлдөө үнгэргэнэ. Мүнөө тэдэнэр һунгагшадтаа СССР-эй Верховно Советэй сессиин материалнуудые тайлбарилан ойлгуулна.

Агитпунктые даагша нүхэр Колесниченко агитаторнуудта туһалжа, заабари, зүбшөөл үгэнэ. Һаяхан эндэхи агитаторнууд «Манай кандидадууд» гэһэн фото-монтаж хэбэ.

Хүдөөгэй Культурын байшан һунгагшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри ябуулха бодото гуламта болонхой. С. Петров.

Байгаалиин баялигые хамгаалха, хүдөө тосхонуудые ногоорууха тухай

Байгаалиин баялигые хамгаалхада, мүн хүдөө тосхонуудые ногоорууулхада туһалха Бүхэроссийска бүлгэмэй Бурят-Монголдохи отделениин оргбюро байгуулха тухай тогтоол баталагдаба. БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй тогтоолой ёһоор, тус оргбюродо БМАССР-эй Хүдөө ажахын министерствын ой модоной ажахын управлениин начальник В. Д. Голубев, Мичуринай нэрэмжэтэ үрэ жэмэстэ станциин научна хүдэлмэрилэгшэ Л. Дубровская, БМЛКСЭ-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи главна инспектор С. Д. Анашкин, Улан-Удын Горсоведэй түрүүлэгшын... логшо С. М. Хабалов, Улан-Удын ой модоной ажахын ле... чий П. П. Чирков, Горзелен... агроном И. М. Черных, ВЛКС... Бурят-Монгол обкомой с... тарь Г. К. Ячменева гэгшэд оро... бо.

А. С. Пушкинда зорюулагдаһан вечер

Цакир. Уужам һаруул һургуулиин коридор соо электрын гэрэл яларна. Уданшэгүй тэндэ багшанар, һурагшад олоороо сугларба. Энэ хадаа ородой агуу эхэ поэт Александр Сергеевич Пушкинай наһа барагһаар зуун хорин жэлэйнь ойдо зорюулагдаһан вечертэ Санагын дунда һургуулиинхид ерэбэ гээшэ.

Агуу эхэ поэт тухай элидхэл литературын багша Евгения Дмитриевна Халбаева хэбэ. Мүн тус һургуулиин һурагшад Пушкинай зохёолнуудһаа уншажа, сурагшадые ехээр һонирхуулаа. Иланга 7-дохи классай һурагша Иван Бандеев «Полтава» гэжэ поэмээнь, 8-дахи классай һурагша Нина Лубсанова «Памятник» гэжэ шүлэгынь уншажа, 8-дахи классай һурагша Зинаида Чимитова Татьянын роль наадажа харагшадые һонирхуулһан байна.

Вечерэй эсэстэ элдэб һонин наадануул болоо.

Ф. Цыденжапов.
М. Самбуев.

Хэжэнгэ. Александр Сергеевич Пушкинай наһа барагһаар 120 жэлэй ойдо зорюулагдаһан залуушуулай вечер аймагай Культурын байшан соо болобо. Дунда һургуулиин багша Д. Д. Дугаров ородой агуу эхэ поэдэй ажал-ябуулга тухай дэлгэрэнгы элидхэл хэбэ. В. Гунзынов.

Ангуушан Пушвинцев

Хэжэнгын маслопромой хүдэлмэришэн Радион Пушвинцев сүлөөтэй сагтаа агнуури хэдэг юм. Январь соо ангуушан Пушвинцев нэгэ шоно, хоёр шүлүүһэ, хоёр үнэгэ бария. Мүн холонгын 17, шандагайн 40, хэрмэнэй 20 арһа, бүхыдөө 1800 түхэригтэ ангай арһа тушааһан байна.

— Һаяар үшөө олон ангай арһа тушаажа, абаһан уялгаа 200 процент дүүргэхэб,—гэжэ нүхэр Пушвинцев хөөрэнэ. Б. Буянтуев.

ХҮДӨӨ ТОСХОНУУДТА

Баргажан

Арюухан урасхалтай Баргажан мүрэнэй баруун эрьедэ Байгал шадарай эгээн үниэнэй һуурин болохо Баргажан тосхон оршоно. Һүүлэй 10 жэлдэ энэ тосхон танигдахаар бэшэ болоо. Шэнэ барилганууд олоор хэгдэжэ, үйлсэлүүдынь ногоорууулагдаа. Илангаа Ленинэй нэрэмжэтэ гол үйлсэ ехэ һайханаар харагдана. Революциин нэрэмжэтэ талмай дээрэ советскэ засагай түлөө тэмсэлдэ наһа барагшадай нэрэ дурасхаалда зорюулагдаһан памятник бодхоогдоо. Памятнигай дэргэдэ хододоо сэсэгүүд табяатай байдаг.

Жэл ерэхэ тудам худалдаа наймаанай эмхи зургаануд, һургуули, культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаанудай тоо олошорно. Тэндэ эдеэ хоолой комбинат, олзоборилгын артель хүдэлнэ. Б. Дымбренов.

Хүсөөтэ

Урдань Намарзан, Шарагол, Түгнэ гол, Дээдэ Хотон, Нарин, Олон-Шэбэр гэжэ нютагуудта арбаад гаран айлнууд үмсын ажал эрхилжэ, зобожо тулижа байдаг бэлэй.

Мүнөө эндэ «Улаан-Шулуутай» гэжэ томохон колхозой центр—Хүсөөтэ тосхон урган бодоо. Хүсөөтэдэ 200 гаран үрхэтэ айл баян тэниглэнээр ажаһууна. Һүүлэй ... жэлэй туршада ... хозниигууд 68 ... шэнээр ба... ороо. Кол... центртэ долоо... лэй һургуули, ... цинскэ пункт, ... магазин, ху... библиотекэ, клу... дэлмэрилнэ.

Хүдөө нютаг... тахи тосхону... болбосон түш... болгохо гэһэн ... гын табигдаа... хада Сагаа... луутайн (Мух... бэр) сомоной ... колхозой прав... энэ талаар гор... хон ажал ... бэлэдхэлэй ... мэри хэжэ ... 1957 ондо энд... гаран байрын ба бусад бари... нууд шэнээр ба... даха юм.

Д. Номинов.

ПРИБАЙКАЛЬСКА АЙМАГТА

ҺААЛИШАД БОЛОХЫЕ ХҮСЭБЭ

Анатолий Николаевай жэшээгээр олон залуушуул һаалишан болохые хүсэнэ. Маленковой нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин комсомолшууд Анатолий Шергин, Николай Васильев һүнэй-товарна 1-дэхи фермэдэ һаалишад болохо ошоо. «Заветы Ильича» колхозой комсомол хүбүүн Сергей Насников, Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой — Валентин Валехматов, «Путь к коммунизму» колхозой—Григорий Воротников гэгшэд һаалишан болобо. Эдэ залуу һаалишад һү ехээр һаахын түлөө ороолдожо байна. Ажахын энэ жэлэй эхиндэ хойшо Анатолий Николаевай үнеэн бүриһөө 600 литр һү һаажа, аймагай һаалишадай дунда түрүүлжэ ябана. Николай Васильев, Сергей Насников, Валентин Валехматов тус тустаа үнеэн бүриһөө 400 шахуу литр һү һаагаа.

талмайтай байрын гэр бариха гэһэн уялга абаба. Тэдэнэр абаһан уялгаа хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ байна. Гэр баригшад январьда хоёр байратай 16 гэр барижа дүүргэхэ түсэбтэй аад, 20 гэр барижа дүүргэв.

Мүнөө гэр баригшад нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтын үдые ажалай бэлэгтэйгээр угтахаар зорижонхой. Февраль һарынгаа түсэбһөө гадуур тус тустаа 100 квадратна метр байрын талмайтай, 2—2 байратай 5 гэр барижа дүүргэхэ зорилготой. В. А. Котельниковэй, М. С. Дульскиин бригаданууд модошо дархашуул түрүүлжэ ябана.

КУКУРУЗЫН БАЯН УРГАСЫН ТҮЛӨӨ

Энэ жэлдэ кукурузын баян ургаса абахын түлөө мүрысөөн колхозуудай дунда үргэнөөр дэлгэрэнхэй. Кукуруза ургуулагшадай звенонууд эмхидхэгдэжэ, хабарай полевой хүдэлмэридэ бэлэдхэл хэгдэжэ байна. Жэшээлхэдэ, «Путь к коммунизму» колхоздо залуушуулай хоёр звенодо 90—90 гектар тарилгын талмай даалгагдажа үгтөө. Эдэ звенонуудай гэшүүд гектар бүриһөө 250 центнер кукурузын эшэ набша ургуулха гэжэ уялга абанхай. Энэ уялгаа дүүргэхын тула гектар бүридэ 15—20 тонно наг шэбхэ гаргаха, кукурузые квадратно-гнездовой аргаар, хороор сэбэрлэгдэһэн үрэһөөр тариха гэжэ шиидэбэ. Мүнөө тэдэнэр шэбүүнай аргал, үнэһэ суглуулжа, поли дээрэ саһа тоогоожо байна. Гадна, недели бүри үнгэргэгдэдэг агротехническэ кружогой занятида һуралсажа, кукуруза ургуулгын дүй дуршэлтэ танилсана.

ПРОФСОЮЗНА ЭДЭБХИТЭДЭЙ СЕМИНАР

Аймагай профсоюзна эдэбхитэдэй хоёр үдэрэй семинар үнгэргэгдэбэ. Семинарта хабаадагшадта «Коммунизм байгуулга ба профсоюзуд» гэһэн лекци уншагдаа. Мүн профсоюзуудай ябуулха ниитэ-эмхидхэлэй, үйлэдбэриин, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри тухай хэдэн элидхэл хэгдэбэ. В. Михайлов.

АГУУ ЕХЭ ОКТЯБРИИН 40 ЖЭЛЭЙ ОЙДО

Москвагай, Московско областиин түрүү предприятинуудай жэшээгээр Сэлэнгын шпалозаводой гэр баригшад цехынхид Агуу ехэ Октябриин 40 жэлэй ойе ажалай амжалтаар угтаха зорилгоор 25 мянган кубометр

Санашадай мүрысөөн

Иволгын аймагай Краснояровой тосхондо хүдөөгэй санашадай мүрысөөн болоо. Республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө болоһон энэ мүрысөөндэ Кяхтын, Кударын, Сэлэнгын, Иволгын аймагуудай суглуулагдамал командануд, хамта 37 хүн хабаадалсаба.

3x5 километртэ болоһон эстафетэ уридаанда Кударын аймагай команда (Г. Бобкова, Г. Евдокимова, Г. Белозерова) нэгэдэхи, кяхтынхид хоёрдохи һуури эзэлээ.

4x10 километрын уридаанда Кяхтын санашад шалгаран гараа.

Эхэнэрнүүдэй дунда болоһон 8 километрын уридаанда К. Дружинина (Иволга) бултыень ахин гараа. 15 километрын уридаанда эрэшүүлэй дундаһаа И. Гомбоев (Иволга) шалгараа.

Мүрысөөнэй дүнгүүдэй ёһоор, Кяхтын аймагай команда түрүү һуури эзэлжэ, түрбадахи жэлээ республикын кубок гартаа үлөөбэ. Кударынхид хоёрдохи һуурида гараа. Мүн мүрысөөндэ хабаадагшадай дундаһаа 13 хүн спортивна гурбадахи разрядай нормо дүүргэбэ. Г. Рютин.

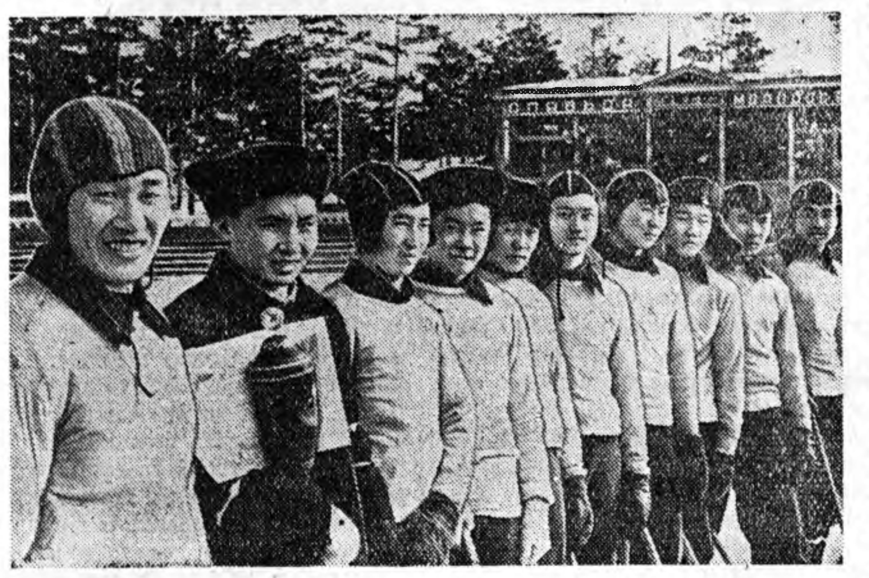

Дулаанай амисхал... Үдэрэй фотоабари...
Л. Хайдуровай фотоэтюд.

Ажалта үдэртөө ехэ мүнгэ абаба

Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой (Зэдэ) хамтын суглаан болохо, 1956 оной ажахын жэлдэ колхозой гэшүүдэй хэһэн хүдэлмэриин дүн гаргажа, ажалта үдэр бүхэндэ 4 түхэриг 50 мүнгэ хубааба. Гаргагдаһан дүнгүүдэй ёһоор, ажахын үнгэрһэн жэлдэ 2000 ажалта үдэр олоһон нэгэдэхи комплексно бригадын нэгэдэхи гүүртын мал адуулагша Жамсаран Бадмаевич Бадмаев 7500 гаран түхэриг сэбэр мүнгөөр гар дээрээ абаба. Мүн тэрэшэлэн колхозой эхэ хонидые адуулагша Ш. Н. Арьяев—6383, модошо дархашуул Т-Н. Доржиев—6824, Б-Д. Цыренжапов — 5000 түхэриг мүнгэ абаба. Тэрэшэлэн колхозой тоггохоноо хойшо мал ажал дээрэ таһалгаряагүй хүдэлжэ байһан Дэмбэ Гомбоевич Чойдонов 7527 түхэриг мүнгэ абаһан байна. Тиихэдэ колхозой мал ажал дээрэ хүдэлмэрилжэ байһан һаалишад, хонишод Ц. Базарова, Ц. Ванданова, Д. Чойбонова, Н. Дамбаева, Д. Домчеева, Б. Цыденов болон бусад гэшүүд 5000-һаа 3000 гаран түхэриг хүрэтэр мүнгэ ажалта үдэртөө абаһан байха юм. Т. Бадмаев.

Хэжэнгын хоккеистнүүд илаба

Февралиин 10-һаа 18 болотор БМАССР-эй хүдөөгэй хоккеистнүүдэй мүрысөөн боложо үнгэрбэ. Мүрысөөндэ хамта 8 команда хабаадалсаба.

БМАССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ болоһон финальна уулзалгада Хэжэнгын, Заканенай аймагуудай хоккеистнүүд наадаа. Хэжэнгын спортсменүүд 11:4 тоотойгоор илалта туйлаа. Түрүү һуури эзэлһэн командада БМАССР-эй Министрнүүдэй Советэй дэргэдэхи физкультура ба спортын республиканска комитедэй дамжуулгын кубок барюулагда.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хэжэнгын аймагай хоккеистнүүд.

А. Игумновай текст.
А. Апреловай фото.

СОНОСХОЛ

Һайн очерк, рассказуудай конкурс

Партиин XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлжэ байгаа республикын ажалшадай шэн габьяата ажалые харуулһан һайн һайн очерк болон рассказ найруулгануудые бэшэхэ конкурс «Бурят-Монголой үнэн» газетын редакци 1957 оной январиин 1-һээ соносхобо. Коммунизмын материальна үндэһэн бологшо элбэг дэлбэг билтарма баялигые байгуулжа байгаа советскэ хүнүүдэй шэн зоригто, баатарлиг ажал, тэдэнэй ажаябадал тухай тэдэ зохёолнууд соогоо авторнуудынь бэшэхэ байна. Тиихэдээ доро дурсагдаһан темэнүүдые хараадаа абалсаа һаань, һайн байгаа гэжэ редакци тоолоно.

ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ТАЛААР: техническэ дэбжэлтэ, техникые хүгжөөхэ, ажалай эмхидхэл һайжаруулха ба бүтээсыень дээшэлүүлхэ тухай; уралан нарижуулагшад, ухаалан зохёогшод тухай; түрүү шахтёрнуудай дүй дуршэл тухай; ажалай тоосоон ба арьбалалтын гурим тухай; ритмичнээр, нэгэ жэгдээр ажаллаха; барилгада индустриальна арга метод дэлгэрүүлхэ тухай гэхэ мэтэ.

ХҮДӨӨ АЖАХЫН ТАЛААР: хүдөө ажахые түсэблэхэ шэнэ гурим тухай; колхознигуудые урмашуулан, ажалдань бүри жүдхэмжэтэй болгохо; 30 мянгатанай, МТС-үүдэй хүдэлмэришэд, мэргэжэлтэдэй, малшадай хүдэлмэри тухай; шэнэ ба боро газарые элдүүрилгэ; кукуруза ехээр таржа, һайнаар ургуулдаг болохо; хүдөө ажахын хүдэлмэриие үргэлжэ дээрэнь онһожоруулха; түрүү дүй дуршэл ба эрдэм наукын туйлалтануудые дэлгэрүүлхэ; хүсэ, зөөри багаар гаргажа, хүдөө ажахын продукци ехээр абахаар социалистическэ мүрысөөн тухай гэхэ мэтэ.

КУЛЬТУРЫН БА АЖАҺУУДАЛАЙ ТАЛААР: дунда һургуули дүүргээд, үйлэдбэридэ хүдэлхэеэ ошогшод тухай; политехническэ һуралсал; залуу мэргэжэлтэдэй, врачуудай, барилгашадай ажал; үтэлһэн хүнүүд (пенсионернүүд) тухай, хүдөөгэй уранһайханай самодеятельность, тэрээндэ хабаадагшад тухай гэхэ мэтэ. Инаг дуран, нүхэрэй ёһоной хани барисаан тухай.

Тус конкурсын дүн 1957 оной майн нэгэн болотор гаргагдаха юм.
Эрхим зохёолнуудта иимэ шангууд үгтэхөөр тодорхойлогдоно:

ОЧЕРКНУУДААР: 1-дэхи шан (нэгэ)—1500 түхэриг, 2-дохи шан (нэгэ)—1000 түхэриг, 3-дахи шан (нэгэ)—750 түхэриг.

РАССКАЗУУДААР: 1-дэхи шан (нэгэ)—1500 түхэриг, 2-дохи шан (нэгэ)—1000 түхэриг, 3-дахи шан (нэгэ)—750 түхэриг.

КОНКУРСДО ОЛООРОО ХАБААДАЯ, НҮХЭДҮҮД!

Очерк, рассказуудаа иимэ адресаар эльгээхые гуйгдана:
г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. «КОНКУРСДА».
«Бурят-Монголой үнэн» газетын редакци.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора— 32-74, отв. секретаря —27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства—47-59, пропаганды и переводов—35-14, культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем—24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров —16.

Н00354. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 78